



# Lesník

ČASOPIS ZAMESTNANCOV • LESY Slovenskej republiky, štátny podnik

I.

II.

III.

IV.

V.

VI.

VII.

VIII.

IX.

X.

XI.

XII.

2026

## Z brezového dreva voda kvapká

[Z brezového dreva voda kvapká.:]  
[napiže sa, Katka, Katulienka, Katka,  
veď je sladká.:]

[Už som sa napila, už mi je dost.:]  
[Ďakujem ti, milý, frajer môj úprimný  
za úctivosť.:]

[Už som sa napila, už mi je dost.:]  
[Sladká to vodička, sladká to vodička,  
sladšia ľúbosť.:]

Ľudia pre lesy, lesy pre ľudí



### 4. Nový generálny riaditeľ

MPaRV SR uskutočnilo 29.1.2026 výberové konanie na funkciu generálneho riaditeľa LESY SR, štátny podnik.

### 4. Personálne zmeny

V prvom kvartáli roka 2026 sa uskutočnili viaceré personálne zmeny vo vedení LESY SR, š.p. i jeho organizačných zložiek.

### 5. Výsledky hospodárenia štátneho podniku za rok 2025

LESY Slovenskej republiky, štátny podnik dosiahol v roku 2025 priaznivý výsledok hospodárenia, zisk vo výške 8,56 mil. € pred zdanením, oproti plánu zlepšenie o 5,03 mil. €.

### 6. Kvalita, ktorá rastie desaťročia

Tento rok bolo v jarnom kole dražieb ponúknutých 5 874,61 m<sup>3</sup> dreva, pričom sa predalo 5 485 m<sup>3</sup>, čo predstavuje 93% úspešnosť predaja.

### 7. 36. ročník Majstrovstiev sveta v ťažbe dreva (WLC 2026)

Slovinsko hostilo od 12. do 15. marca Majstrovstvá sveta v ťažbe dreva (WLC 2026), ktorých sa zúčastnili súťažiaci z 23 krajín.

### 8. Ako stoja na tom LESY SR komunikačne

Vo februári 2026 sa pozitívne informácie o LESY SR dostali k viac ako 3,5 milióna ľudí na Slovensku. V roku 2025 presiahol pozitívny mediálny dosah podniku 40 miliónov zobrazení.

### 9. Keď medveď pomáha

V prvom kvartáli sme v rámci projektu „Keď medveď pomáha“ odovzdali do dvoch zariadení 140 kg diviny.

### 10. Vyhodnotenie ochrany lesa za rok 2025

V rámci ochrany lesa bolo v roku 2025 nainštalovaných 5 344 ks lapačov na lykožrúta smrekového a 716 ks lapačov na podkôrný hmyz.



### 12. Signalizačné správy 1/2026

V prvých signalizačných správach o výskyte škodlivých činiteľov v lesoch Slovenska“ nájdete informácie o odumieraní vetiev smreka, odpočet spotreby prípravkov na ochranu rastlín a iné.

### 13. Kliešte – nebezpečie z prírody a rizikový faktor práce v lesnom hospodárstve

V š.p. LESY SR je za posledných päť rokov evidovaných päť prípadov uznania choroby z povolaní z dôvodu ochorenia lymskou boreliózou alebo kliešťovou encefalitídou.



### 14. Nová Lesoučebňa Prešov

Pri príležitosti Medzinárodného dňa lesov sme v donedávna nevyužívaných priestoroch ústredia organizačnej zložky OZ Šariš otvorili priestor, ktorý bude spájať lesníkov a poľovníkov s verejnosťou, predovšetkým s deťmi.

### 15. Novohradskí lesníci a poľovníci deťom už aj v online priestore

V prvom kvartáli sme bilancovali doterajšiu spoluprácu, stali sme sa súčasťou chovateľskej prehliadky 2024/2025 v priestoroch Synagógy Lučenec a začíname aktívnejšie pôsobiť v online priestore.



### 16. LESY SKI CUP 2026

Tri lyžiarske kluby a jedno lyžiarske stredisko v spolupráci s LESY SR, š.p. zorganizovali štyri kolá pretekov, na ktorých si zmeralo sily 547 súťažiacich.

### 17. 56. ročník európskych pretekov lesníkov v klasickom lyžovaní (EFNS)

V dňoch 18.-24.1.2026 sa v talianskej obci Forni Avoltri uskutočnil 56. ročník EFNS, ktorého sa zúčastnilo takmer 800 pretekárov rôzneho veku zo 17 európskych krajín.



Sme jedni z mála, ktorí môžeme povedať, že naším pracoviskom je les. Bez lesa si svoj život nevieme predstaviť. Človek bez lesa, aj v kontexte evolúcie nevie existovať, no les bez človeka, určite áno. Ale aký les? Les, ktorý je generáciami formovaný do podoby, ako ho poznáme, alebo les, ktorý by tu rástol bez vplyvu človeka.

Prečo vlastne zasahujeme do procesov v lesoch, keď bez nás by rástol tak isto, alebo lepšie či horšie? Čo je vlastne prapodstatou zasahovania do lesov – hospodárenia v lesoch? Sú to zjednodušene povedané ľudské potreby. Kým v minulosti to boli takmer výlučne materiálne pôžitky vo forme dreva, kôry, lesných plodov alebo aj zveriny, v súčasnej podobe je to zabezpečenie existencie lesov pri súčasnom umožnení napĺňania potrieb ľudskej spoločnosti – plnenie verejnoprospešných funkcií. Obhospodarovanie lesov je nielen odborne náročné ale aj zaujímavé poslanie. Zasahovanie do štruktúry lesa je v podstate umenie, ktorého základným nástrojom je predvídanie, pochopenie procesov v lese a výsledok aj tak vo veľkej miere ovplyvní matka príroda. Je to výsledok práce, ktorý odvíjajú denno-denne jeho návštevníci bez toho, aby videli, koľko námahy, úsilia a lesníckych poznatkov sa za finálnym výsledkom, skrýva. Mnohým sa zdá, že denne vykonávame množstvo zdanlivo bezvýznamných činností, ale je veľa aj takých, ktorým je naša činnosť niekedy až nežiaduco viditeľná. Ich sumár vo finále vytvorí celok. Priebežné kroky, ich dôkladná príprava a spracovanie rozhodujú o tom, aký celkový dojem naše snaženie prinesie. Niekedy zakročí príroda, inokedy sa prejaví Murphyho zákony ale čoraz častejšie sa prejavujú.....

Veľká časť spoločnosti priamo využívajúca les takmer výlučne na rekreáciu a zber lesných plodov odmieta zasahovanie do lesov a to hlavne realizáciu ťažby dreva neuvedomujúc si, že stolička na ktorej práve sedí, či skriňa alebo posteľ, na ktorej spí, sú priamou objednávkou výrubu stromov pre ich blaho. Pri komunikácii s laickou verejnosťou často vysvetľujem, že ťažbu dreva si neobjednáva lesník, ale ten,

kto využíva výrobky z dreva. Lesník je na to, aby zabezpečil, že sa to zrealizuje bez výraznejších negatívnych dopadov na les a zabezpečí, aby les mohol plniť všetky svoje funkcie aj naďalej. No niekedy je obecenstvo „veľmi náročné“ a diskusia nekonečná a to nielen tá so spoločnosťou, ale aj v rámci nášho podniku. No vysvetľovanie a dokazovanie je súčasťou našej každodennej práce. A treba sa na to pozrieť z druhej strany: „Nikdy neobviňujte klauna, že sa správa ako klaun, spýtajte sa samých seba, prečo si kupujete lístok do cirkusu.“

S realizáciou obhospodarovania lesov je to ako s bolesťou, kto nezažije, nepochopí. Česť výnimkám, ktoré sa dokážu poučiť zo skúseností iných alebo ich aspoň pochopia. A aj keď naše snaženie z nejakých dôvodov nedopadne tak, ako sme očakávali, netreba sa vzdať. Veď to, čo sme dokázali, môže byť práve začiatkom niečoho nového.

„Vtáci po búrke spievajú, prečo by sa ľudia rovnako nemohli tešiť z toho, čo im ostalo.“ R.F KENNEDY

LESU ZDAR!

Anna Kováč Sliacka

## 18. Lesná správa Nové Mesto nad Váhom

Lesná správa Nové Mesto nad Váhom je druhou najväčšou lesnou správou organizačnej zložky OZ Považie a jej budova bola v minulosti sídlom riaditeľstva Odštepného lesného závodu Nové Mesto nad Váhom.

## 20. Keď práca presahuje hranice lesa

V rubrike „Lesy a ľudia“ Vám predstavujeme kolegu, lesníka, lesného pedagóga a canisterapeuta Martinom Sýkorom, ktorý cez svoje aktivity formuje krajinu pre budúce generácie a zároveň buduje vzťah verejnosti k prírode.



## 22. „Záhľadné“ značky v lesoch

V našom pomerne rozsiahlo príspevku predstavíme niektoré turistické značenia, ale tiež odborné značky, ktoré sme rozdelili do kategórií značky vymedzujúce hranice a vyznačovanie ťažby.

## 25. LESY SR a zabezpečené ohniská

V spolupráci s organizačnými zložkami sa nám v roku 2025 podarilo obnoviť a vybudovať 29 zabezpečených ohnisk, ku ktorým v prvom kvartáli pribudlo ďalších 32.

## 26. Revízie lesníckych náučných chodníkov

V prvom kvartáli sme realizovali kontrolu priechodnosti, plnenia účelu, bezpečnosti a funkčnosti našej lesoturistickej infraštruktúry na deviatich lesníckych náučných chodníkoch.

## 28. Tatranský durič

Dňa 11.2.2026 na zasadnutí Prezídia FCI v Ríme bol Tatranský durič zaradený medzi predbežne medzinárodne uznané plemená a stal sa tak piatym slovenským národným plemenom psa.

## 29. Kormorán čierny a jeho regulácia na Slovensku v roku 2026

Dňa 6. februára 2025 sa v priestoroch Lesníckeho a drevárskeho múzea vo Zvolene uskutočnila vernisáž výstavy „Človek hravý“. Táto výstava vznikla pri príležitosti 20. výročia založenia odboru Dizajn hračiek a produktov na Škole umeleckého priemyslu v Ružomberku.

## 30. Zelený objektív

26. marca 2026 boli verejnosti zverejnené výsledky 25. ročníka súťaže Zelený objektív, do ktorej bolo doručených 362 fotografií.

## 32. Zimný festival jedla

V dňoch 10. januára až 22. februára 2026 sa v najlepších slovenských reštauráciách Zimný festival jedla a v ÚZLPaR Antonstál ste mohli ochutnať jedinečné jedlá šéfkuchár Michala Škorca.

## Nový generálny riaditeľ LESY Slovenskej republiky, štátny podnik

*Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky uskutočnilo dňa 29. januára 2026 výberové konanie na funkciu generálneho riaditeľa štátneho podniku LESY Slovenskej republiky, štátny podnik. Do výberového konania boli prihlásení a pozvaní traja kandidáti.*

Na základe výsledkov výberového konania, výberová komisia navrhla ministrovi pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Richardovi Takáčovi vymenovať Ing. Borisa Gregora za generálneho riaditeľa štátneho podniku LESY Slovenskej republiky, štátny podnik.

Ing. Boris Gregor má dlhoročné skúsenosti v oblasti riadenia a ekonomiky, ktoré získal vo verejnom aj súkromnom sektore. Je absolventom Fakulty podnikového manažmentu Ekonomickej univerzity v Bratislave a počas svojej profesijnej kariéry pôsobil na viacerých riadiacich pozíciách. Dlhodobu sa venuje

strategickému riadeniu, zefektívňovaniu procesov a nastavovaniu stabilného fungovania organizácií.

Minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Richard Takáč 2. februára 2026 počas pracovného programu v Banskej Bystrici odvolal z funkcie povereného generálneho riaditeľa Juraja Marka a zároveň vymenoval do funkcie, s účinnosťou od 3. februára 2026, generálneho riaditeľa štátneho podniku LESY Slovenskej republiky Borisa Gregora.

Zmeny v personálnom obsadení vychádzajú z výsledkov výberového konania, ktoré sa uskutočnilo 29. januára 2026.

Výberová komisia na základe odborného posúdenia odporučila ministrovi kandidáta s manažérskymi skúsenosťami a znalosťou prostredia štátneho podniku.

„Novému generálnemu riaditeľovi Borisovi Gregorovi prajem veľa úspechov v novej funkcii. Verím, že tieto kroky prispedia k stabilite riadenia štátneho podniku, nadviazaniu na rozpracované aktivity a k jeho ďalšiemu odbornému a ekonomickému rozvoju,“ uviedol minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Richard Takáč.

(zdroj: MPRV SR)

## LESY SR, š.p. a personálne zmeny

Ani prvý kvartál roka 2026 sa nevyhol personálnym zmenám. Okrem samotnej výmeny na pozíciu generálneho riaditeľa štátneho podniku LESY SR realizovanej v dňoch 2. – 3. februára sa na generálnom riaditeľstve uskutočnili ďalšie zmeny vo vedení štátneho podniku.

Dňa 3. marca bol do funkcie ekonomického riaditeľa menovaný Mgr. Marcel Kráľovič a dňa 31. marca na základe žia-

dosti JUDr. Matúša Hubinského mu bolo zrušené jeho poverenie na riadenia obchodného úseku.

V rámci organizačných zložiek sa zmeny týkali troch organizačných zložiek.

Ku dňu 4. februára bol odvolaný z pozície vedúceho – riaditeľa OZ Tribeč Ing. Jozef Marko a dňa 5. februára bol do tejto funkcie menovaný Ing. Marcel Siska.

Dňa 3. marca bolo Pavlovi Fulierovi zrušené poverenie na riadenia OZ Sever a do funkcie vedúceho – riaditeľa bol nasledujúci deň menovaný Ing. Roman Heleš.

K dňu 31. marca sa vzdal funkcie výkonu riaditeľa OZ Považie Ing. Róbert Kiš a od 1. apríla bol do funkcie vedúceho – riaditeľa menovaný Ing. Stanislav Paučín.

# Výsledky hospodárenia štátneho podniku za rok 2025

**LESY Slovenskej republiky, štátny podnik dosiahol v roku 2025 priaznivý výsledok hospodárenia zisk vo výške 8,56 mil. € pred zdanením, oproti plánu zlepšenie o 5,03 mil. €.**

Podstatný vplyv na výsledok hospodárenia majú ušetrené náklady celkom o 12,96 mil. €, z toho výrobná spotreba bola v porovnaní s plánom nižšia o 23,14 mil. €. Šetrenie bolo ovplyvnené nespĺnením plánovanej ťažby dreva o 259.182 m<sup>3</sup> v priamej nadväznosti na nespĺnené dodávky dreva o 261.399 m<sup>3</sup> € v dôsledku toho neboli splnené tržby za drevo o 18,36 mil. € a tržby a výnosy celkom neboli splnené o 9,20 mil. €.

V medziročnom porovnaní výsledku hospodárenia pred zdanením bol pokles výsledku o 0,73 mil. €, ktorý bol ovplyvnený poklesom tržieb za predaj dreva o 20,12 mil. € a pri porovnaní výsledku hospodárenia po zdanení bol nárast o 0,54 mil. €, vývoj je ovplyvnený nižšou daňovou povinnosťou podniku oproti roku 2024.

V roku 2025 podnik vytvoril rezervu na pestovateľskú činnosť spolu vo výške 16,87 mil. €, oproti plánu viac o 5,12 mil. €. Rezervy na výrobné straty a riziká sa v roku 2025 neplánovali a ani netvorili. V roku 2025 boli použité rezervy na výrobné straty a riziká na lesné cesty v objeme 2,84 mil. €, ktoré boli vytvorené v minulom období (2024).

Medziročný nárast cien služieb u dodávateľov prác v pestovateľskej činnosti bol v priemere o 7,99%, a v ťažbovej činnosti v priemere o 5,63%. Priemerný zárobok na zamestnanca

medziročne vzrástol o 2,28%, počet zamestnancov oproti plánu bol nižší, plnenie na 96,77%. Priemerné speňaženie sortimentov dreva medziročne mierne vzrástlo o 1,44%.

Medziročný nárast produktivity práce z pridanej hodnoty na zamestnanca ovplyvnený uvedenými skutočnosťami bol vyšší o 6,17%.

V roku 2025 štátny podnik vyťažil 4.082.804 m<sup>3</sup> dreva v porovnaní na plán menej o 259.182 m<sup>3</sup> (z toho ťažba ponechaná na pni 82.954 m<sup>3</sup>). Medziročne ťažba poklesla o 715.938 m<sup>3</sup>.

Dodávky dreva (tuzemsko, export) boli v roku 2025 v objeme 4.036.595 m<sup>3</sup>, v porovnaní na plán bol pokles o 261.399 m<sup>3</sup>, medziročne pokles o 351.390 m<sup>3</sup>.

Tržby za predaj sortimentov dreva boli vo výške 280,90 mil. €, v porovnaní s plánom boli nižšie o 18,36 mil. €, s medziročným poklesom 20,12 mil. €.

Zmena stavu zásob spolu bola – 4,27 mil. €, oproti plánu rozdiel – 2,63 mil. €, medziročný pokles o 8,25 mil. €.

**Finančné prostriedky na účtoch podniku medziročne poklesli o 29,14 mil. €** najmä z dôvodu značného poklesu rezerv o 12,60 mil. € oproti roku 2024 a vyššieho objemu finančných prostriedkov o 23,09 mil. € medziročne použitého na obstaranie dlhodobého nehmotného a hmotného majetku.



**Zisk po zdanení dosiahnutý v roku 2025 vo výške 6,40 mil. €** štátny podnik navrhuje použiť okrem povinného prídeltu do rezervného fondu (0,32 mil.€), na pridel do centrálného sociálneho fondu vo výške 2,50 mil. €, do fondu rozvoja vo výške 1,00 mil. €, do fondu odmien vo výške 0,60 mil. €, do zamestnaneckého fondu 0,60 mil.€, do reprezentatívneho fondu 0,10 mil. € a nerozdelený zisk je vo výške 3,29 mil. €, medziročne zvýšený o 1,28 mil. €.

V tab. č.1 uvádzame prehľad vývoja vybraných ukazovateľov za obdobie 5-tich rokov.

Ing. Július Piliár

## Prehľad vybraných ukazovateľov hospodárskej činnosti rok 2021 – 2025 LESY Slovenskej republiky, štátny podnik

Por. číslo	Ukazovateľ	Merná jed.	2021	2022	2023	2024	2025	2025-2024
1.	Obnova lesa	ha	5 658	4 192	3 893	4 084	3 991	-93
2.	z toho prirodzená obnova	ha	2 475	1 642	1 587	1 604	1 613	+9
3.	Preciškty	ha	14 757	16 018	15 251	14 019	11 916	-2 103
4.	Priame náklady pestovnej činnosti SPOLU	tis. €	28 034,18	26 199,52	25 881,16	38 631,07	21 498,62	-17 132,45
5.	z toho rezerva na PČ: tvorba	tis. €	13 512,88	18 918,86	18 102,40	27 044,10	16 865,00	-10 179,10
6.	použitie	tis. €	8 693,28	14 051,24	18 545,12	19 930,23	24 375,02	+4 444,79
7.	Priame náklady PČ bez vplyvu rezerv a ASDS	tis. €	18 434,73	19 212,41	25 528,21	30 402,12	28 109,99	-2 292,13
8.	Priame náklady ťažbovej činnosti	tis. €	106 109,55	118 445,20	134 748,02	169 145,34	153 538,42	-15 606,92
9.	PN ŤČ/m <sup>3</sup> ťažby dreva	€·m <sup>-3</sup>	28,11	32,24	37,13	35,25	37,61	+2,36
10.	Prebierky do 50 rokov	ha	8 741	9 232	10 521	9 535	8 452	-1 083
11.	Ťažba dreva celkom	m <sup>3</sup>	3 775 433	3 674 361	3 628 958	4 798 742	4 082 804	-715 938
12.	z toho ihličnaté drevo	m <sup>3</sup>	1 667 496	1 606 104	1 818 413	3 045 292	2 275 498	-769 794
13.	listnaté drevo	m <sup>3</sup>	2 107 937	2 068 257	1 810 545	1 753 450	1 807 306	+53 856
14.	z toho spracovaná kalamita	m <sup>3</sup>	1 370 059	1 246 678	1 717 041	2 850 496	1 973 844	-876 652
15.	Dodávky dreva ( tuzemsko+export)	m <sup>3</sup>	3 661 096	3 472 144	3 396 665	4 387 985	4 036 595	-351 390
16.	z toho ihličnaté	m <sup>3</sup>	1 601 616	1 511 415	1 686 971	2 731 487	2 292 218	-439 269
17.	listnaté	m <sup>3</sup>	2 059 479	1 960 730	1 709 694	1 656 498	1 744 376	+87 878
18.	Tržby za drevo	tis. €	211 811,71	253 177,17	262 669,43	301 015,47	280 897,36	-20 118,11
19.	Priemerné speňaženie dreva ihl.+list.	€·m <sup>-3</sup>	57,85	72,92	77,33	68,60	69,59	+0,99
20.	Priemerné speňaženie sortim. – ihličnaté	€·m <sup>-3</sup>	63,84	86,11	73,76	67,63	71,38	+3,75
21.	Priemerné speňaženie sortim. – listnaté	€·m <sup>-3</sup>	53,20	62,75	80,86	70,19	67,23	-2,96
22.	Náklady na opravy a údržby nehmotn.majetku	tis. €	10 653,75	13 866,02	15 691,89	18 025,19	12 502,55	-5 522,64
23.	Náklady réžie	tis. €	76 533,17	96 228,15	109 263,49	110 393,45	112 819,28	+2 425,83
24.	Osobné náklady spolu	tis. €	83 896,95	104 186,01	121 228,78	123 898,23	127 401,41	+3 503,18
25.	Priemerný evid. stav robotníkov	osoby	1 217	1 182	1 302	1 266	1 268	+2
26.	Priemerný evid. stav THZ	osoby	2 100	2 038	2 087	2 052	2 030	-22
27.	Produktivita práce z prid.hodnoty	€	36 921,84	46 805,56	44 907,14	43 687,79	46 384,33	+2 696,54
28.	Priemerný mesačný zárobok/1 zamestnanca	€	1 448,81	1 855,20	2 017,55	2 071,38	2 118,54	+47,16
29.	Priemerný mesačný zárobok v kategórii R	€	1 236,17	1 570,85	1 737,70	1 872,17	1 898,15	+25,98
30.	v kategórii THZ	€	1 572,01	2 020,06	2 192,07	2 194,34	2 256,23	+61,89
31.	Výsledok hospodárenia pred zdanením	tis. €	+15 607,28	+20 105,82	+7 993,82	+9 286,68	+8 557,60	-729,08
32.	Finančné účty	tis. €	33 331,44	70 453,45	57 077,84	62 605,11	33 470,06	-29 135,05

# Kvalita, ktorá rastie desaťročia: dražby dreva ako vizitka lesníckej odbornosti

**LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, už tradične v mesiaci marec organizovali na expedičných skladoch po celom Slovensku verejné dražby dreva. Tento spôsob predaja predstavuje už viac ako dve desaťročia transparentnú formu zhodnotenia drevnej suroviny a zároveň dôstojnú prezentáciu výsledkov slovenského lesníctva. Prvá inštruktážna dražba sa uskutočnila v roku 2001 na výstave Lignumexpo-Les v Nitre a odvtedy sa dražby stali stabilnou súčasťou obchodnej stratégie podniku.**

Na verejných dražbách sa každoročne ponúkajú kmene najvyššej kvality s minimálnym podielom chýb, určené pre najnáročnejšie spracovanie. Tento rok bolo v jarnom kole ponúknutých 5.874,61 m<sup>3</sup> dreva, pričom sa predalo 5.485 m<sup>3</sup>, čo predstavuje 93% úspešnosť predaja. Stabilný záujem domácich aj zahraničných spracovateľov potvrdzuje, že kvalitná drevná surovina má na trhu trvalú hodnotu.

V ponuke dominovali najmä dreviný dub a buk, doplnené o jaseň, smrekovec, javor, smrek, orech a ďalšie. Dlhodobou najvyhľadávanejšími zostávajú dubové výrezy väčších priemerov, smrekovec a rezonančné výrezy javora, ktoré nachádzajú uplatnenie pri výrobe krájaných dýh, sudových prírezov, hudobných nástrojov či špičkových stolárskych výrobkov.

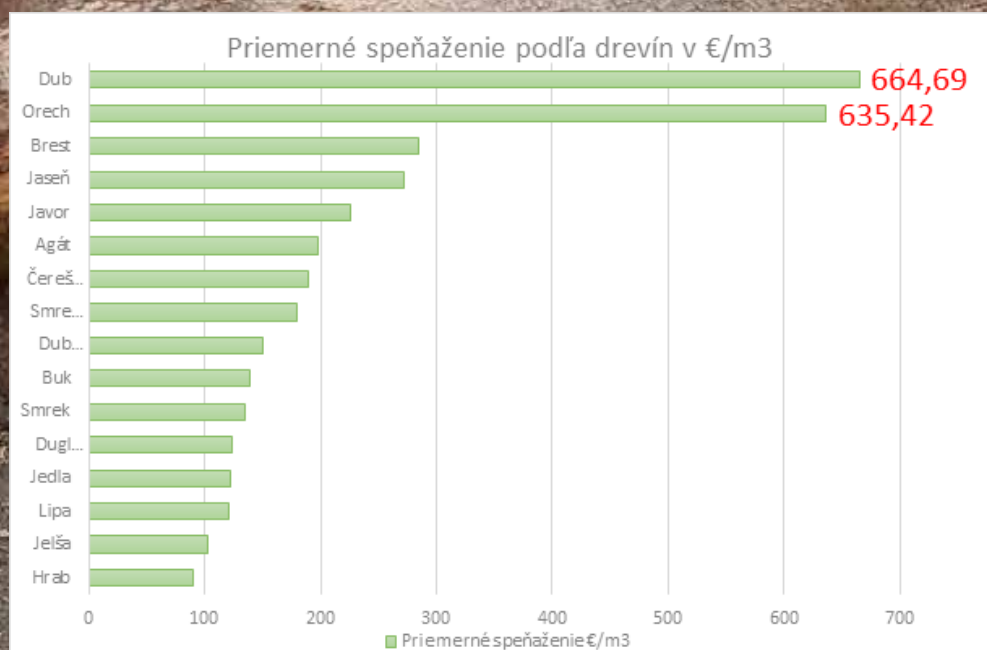
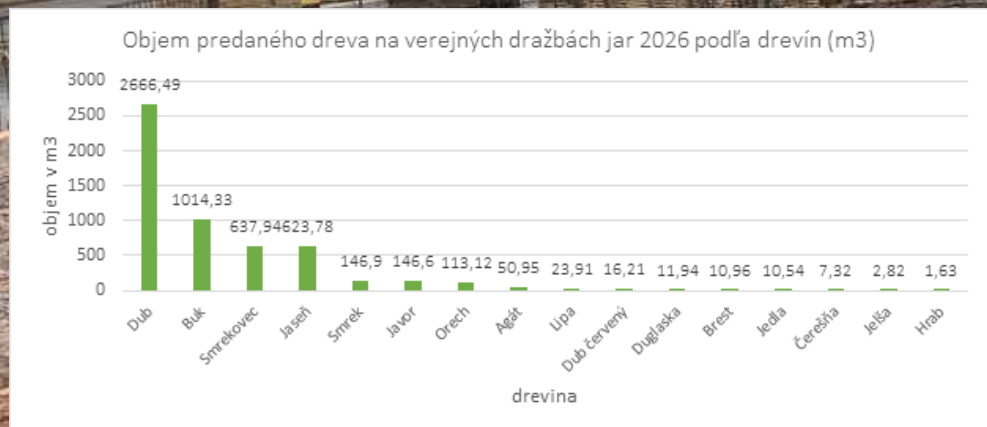
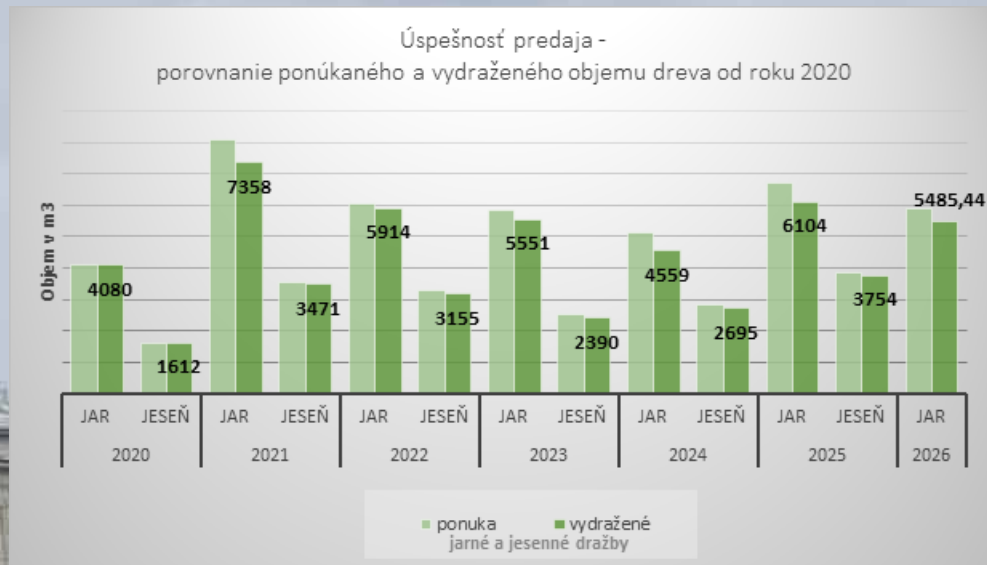
Najdrahší výrez tohtoročných dražieb pochádzal z organizačnej zložky OZ Gemer, kde sa dubový kmeň s priemerom 71 cm a dĺžkou 8,1 m predal za cenu 4.659 €. Najvyššiu cenu za m<sup>3</sup> dosiahol kmeň orecha čierneho z OZ Podunajsko, ktorý bol vydražený za rekordných 1.819 €/m<sup>3</sup>. Výrez s dĺžkou 9,3 metra a priemerom 58 cm patril medzi najhodnotnejšie kusy tejto drevinu evidované na dražbách za posledných dvadsať rokov a smeroval k zahraničnému spracovateľovi do Rakúska. Hoci ide o introdukovanú drevinu podliehajúcu súhlasu orgánov ochrany prírody, jej výnimočná kvalita ju radí medzi najcennejšie a veľmi vyhľadávané.

Výsledky verejných dražieb však nemožno hodnotiť len z pohľadu obchodného úspechu. Drevo, ktoré dnes hodnotíme na dražbe, je výsledkom práce lesníkov, ktorí hospodárili s pohľadom ďaleko za horizont vlastného života.

Jarné dražby dreva 2026 tak opäť potvrdili, že vysoká kvalita slovenského dreva je dôsledkom odbornosti, dlhodobej starostlivosti a profesionálneho prístupu niekoľkých generácií lesníkov.

Podakovanie za dosiahnuté výsledky na jarných dražbách dreva patrí všetkým zainteresovaným zamestnancom štátneho podniku na všetkých úrovniach riadenia.

Ing. Katarína Palková



## 36. ročník Majstrovstiev sveta v ťažbe dreva (WLC 2026)

*Slovensko tento rok po prvýkrát hostilo najprestížnejšiu medzinárodnú súťaž v oblasti lesníctva – Majstrovstvá sveta v ťažbe dreva (WLC 2026). Tie sa konali v Novom Meste a Šentjernej od 12. do 15. marca a zúčastnili sa ich súťažiaci z 23 krajín. WLC predstavuje vrchol odbornej spôsobilosti a zároveň zdôrazňuje dôležitosť bezpečnosti pri práci v lese, jednom z najnáročnejších a zároveň najnebezpečnejších povolání.*



Majstrovstvá organizovali Slovenské štátne lesy (SIDG) v spolupráci s medzinárodnou organizáciou IALC (International Association Logging Championships) a domácimi odbornými partnermi – Ministerstvom poľnohospodárstva, lesníctva a potravinárstva, Slovenskou lesnou službou, Strednou lesníckou, drevárskou a zdravotníckou školou Postojna a Strednou lesníckou a lesníckou školou Maribor.

Majstrovstvá sveta v lesníctve sa začali vo štvrtok 12.3.2026 vlajkovým sprievodom cez Kandjánsky most v Novom Meste a slávnostným otvorením na hlavnom námestí. Súťaže v jednotlivých disciplínach kategóriách sa konali v dňoch 13.-15. marca od 8:00 do 18:00 na Šentjernejšom hipodróme, súbežne s Gregoriánskym jarmokom.



Celkovo súťažilo 111 súťažiacich rozdelených na kategórie profesionálni muži, profesionálne ženy a U24 a sily si merali v piatich disciplínach simulujúcich prácu v lese: výmena reťaze, kombinované rezanie, presné rezanie, stínka a odvetvovanie. Okrem individuálnych

výkonov sa hodnotila aj tímová súťaž a tradičná štafeta národov.

Národné tímy sprevádzalo 121 hostí zo zahraničia, pre ktorých boli každý súťažný deň organizované odborné exkurzie po Dolenskej, keďže Slovensko je jednou z najzaľusnenejších krajín Európy, kde lesy pokrývajú takmer 60% krajiny a profesionálne práce v lese tu majú hlbokú tradíciu.



Slovenskí reprezentanti v silnej konkurencii dosiahli naozaj krásne výsledky. Najviac sa darilo Marekovi Lubasovi (13. miesto), nasledovali Šimon Kukuc (27. miesto) a Matúš Sitárik (52. miesto). V kategórii U24 obsadil Adam Kurek 15. miesto.

V celkových výsledkoch jednotlivcov je v kategórii PRO obsadil 1. miesto Jürgen Erlacher (Rakúsko), 2. miesto Robert Cuk (Slovensko), 3. miesto patrí Ole Haraldovi L. Kvesethovi (Nórsko). V kategórii do 24 rokov: 1. miesto získal Johannes Ertl (Rakúsko), 2. miesto Louisom Kolbom (Nemecko), 3. miesto Per Håkon Greni Dystland (Nórsko). V ženskej kategórii 1. miesto vyhrala Yui Muto (Japonsko),

2. miesto Carina Modl (Rakúsko), 3. miesto obsadila Lisa Panzenböck (Rakúsko).

Na čele celkovej medailovej tabuľky sa umiestnilo Rakúsko s 15 medailami, za ktorým nasleduje Slovensko s 10 medailami, trojicu uzatvorilo Nemecko s ôsmimi medailami, za ktorým tesne zaostali Nórsko a Japonsko so siedmimi medailami. Na stupne víťazov sa postavili aj zástupcovia Švajčiarska, Francúzska, Maďarska, Srbska, Estónska, Chorvátska, Lotyšska, Českej republiky, Poľska a Holandska.

V rámci tímov získalo prvenstvo Rakúsko, druhé skončilo Nemecko a tretie Slovensko. V štafetovom behu, jednej zo špeciálnych atrakcií majstrovstiev sveta, zvíťazilo Holandsko, druhé obsadilo Poľsko a trojicu opäť uzatvorilo Slovensko.



Na WLC 2026 súťažiaci z celého sveta opäť zaujali svojimi zručnosťami, odhodlaním a tímovým duchom.

Úprimne ďakujeme všetkým účastníkom za ich vynikajúce výkony a divákovi za ich podporu a nadšenie počas celého podujatia!

-aks-



## Ako stoja na tom LESY SR komunikačne?

*Verejný obraz štátneho podniku LESY SR sa dlhodobo formuje v prostredí zvýšeného spoločenského aj mediálneho tlaku. Lesníctvo je prirodzene citlivou témou, dotýka sa prírody, ekonomiky aj hodnôt spoločnosti. V posledných desaťročiach tento tlak zosilnel aj vplyvom rozvoja environmentálnych politík v Európskej únii, ktoré sa postupne vyvíjali od 70. rokov až po súčasný dôraz na udržateľnosť.*

Slovenská republika po vstupe do Európskej únie prevzala značnú časť týchto politík. Dnes je cieľom európskeho rámca dlhodobá udržateľnosť hospodárenia, teda rovnováha medzi ekonomickými, environmentálnymi a spoločenskými princípmi. V praxi však dochádza k napätiu medzi týmito piliermi, najmä v oblasti ochrany prírody, kde sú niektoré hodnotové rámce často interpretované veľmi striktné.

Je potrebné zdôrazniť, že slovenská legislatíva v oblasti ochrany prírody patrí medzi najprísnejšie v Európskej únii. Lesné hospodárstvo sa preto realizuje v prostredí silnej regulácie a verejnej kontroly. Zároveň pôsobíme v období výraznej polarizácie spoločnosti, ktorá sa prirodzene premieta aj do mediálneho priestoru.

Napriek tomu nie je dôvod vnímať mediálny obraz podniku fatalisticky.

LESY SR v poslednom období dosiahli viaceré komunikačných míľnikov. Systematicky budujeme proaktívnu komunikáciu odborných hospodárskych tém, zlepšujeme reakčné mechanizmy a rozširujeme vlastné digitálne kanály.

Vo februári 2026 sa pozitívne informácie o LESY SR dostali k viac ako 3,5 milióna ľudí na Slovensku. V roku 2025 presiahol pozitívny mediálny dosah podniku 40 miliónov zobrazení.

Tieto čísla jasne ukazujú, že systematická komunikácia má význam. Dlhodobo sa potvrdzuje, že najvyšší dosah a najvyššiu mieru dôvery prinášajú témy z praxe, hospodárske výsledky, práca lesníkov v teréne a konkrétne prínosy pre regióny.

Samozrejme, negatívne správy často dosahujú vyššiu pozornosť. Ide o všeobecný

mediálny trend, ktorý sa netýka len lesníctva. Negatívne rámce prirodzene generujú silnejšie emócie. O to dôležitejšie je, aby sme vytvárali vlastný odborný rámec diskusie a nenechali definovať našu prácu výlučne cez kritiku.

### Čo môžeme robiť?

Pokračovať v spolupráci, zdieľať fakty, vysvetľovať odborné súvislosti a prezentovať konkrétne výsledky. Nepodľahnúť tlaku, ale reagovať pokojne, vecne a transparentne.

LESY SR ste vy, zamestnanci v teréne, na správach, na závodoch, v administratíve aj

v poľovníctve. Každodenná práca lesníka, pestovateľa, technika či ťažbára je najprevedčivším dôkazom odbornosti podniku.

Aj vy môžete ovplyvniť, ako je náš podnik vnímaný:

- navrhovaním tém z praxe
- zdieľaním úspechov
- budovaním podnikovej kultúry a identity

Komunikácia nie je jednorazová aktivita. Je to dlhodobý proces budovania dôvery.

A práve dôvera je v dnešnej dobe najcennejším kapitálom.

Laura Tettingerová



# Keď medveď pomáha: 140 kg diviny, odborná práca a silný tímový výkon

Projekt „Keď medveď pomáha“ opäť ukázal, že práca LESY SR má aj výrazný spoločenský rozmer. Do dvoch zariadení, Centra pre deti a rodiny v Topolčanoch a zariadenia na Poľane, sme odovzdali spolu 140 kg kvalitnej diviny z voľne žijúcej raticovej zveri.

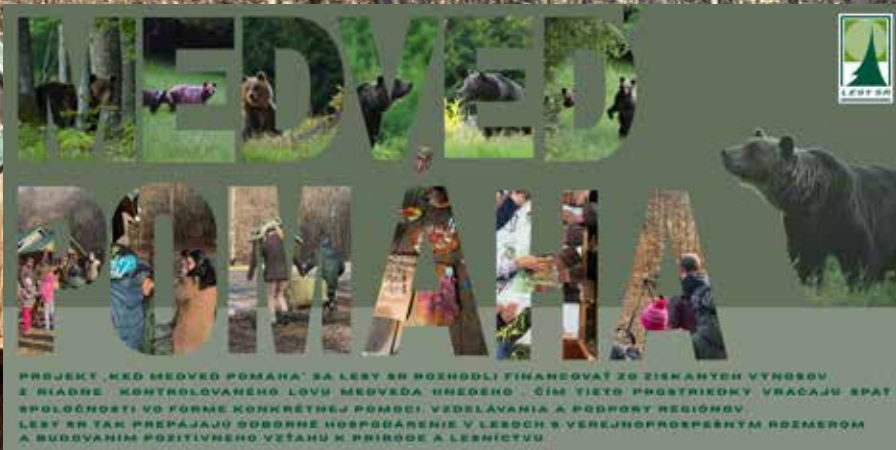
Za týmto číslom však stojí omnoho viac než samotné odovzdanie daru.

Celý projekt je výsledkom odbornej práce naprieč podnikom, od zabezpečenia legislatívnych procesov a povolení, cez samotný výkon lovu, obchodné zhodnotenie až po spracovanie mäsa. Práve vďaka tejto komplexnej práci dokážeme premeniť manažment zveri na konkrétnu pomoc tam, kde je to potrebné.

Silný rozmer mali aj samotné podujatia v teréne. Kolegovia v Topolčiankach pripravili v parku aktivity lesnej pedagogiky, kde deti spoznávali stopy zvierat a učili sa o živote v lese. Na Poľane pripravili kolegovia poldňový program, počas ktorého si deti vyskúšali starostlivosť o kŕmne zariadenia, absolvovali lesnú vychádzku a deň zakončili spoločným posedením pri guláši.

Aj týmto spôsobom ukazujeme, že les nie je len miestom hospodárenia, ale aj priestorom pre vzdelávanie, zážitok a budovanie vzťahu k prírode.

Projekt zaznamenal aj výrazný mediálny zásah. Prostredníctvom hlavných správ



PROJEKT „KEĎ MEDVEĎ POMÁHA“ SA LESY SR ROZHODLI FINANČOVAŤ ZO ZISKANÝCH VÝNOSOV Z RIADNE KONTROLOVANÉHO LOVU MEDVEĎA HNEDÉHO. ČIM TIETO POKROTKY VRACAJU SPÄT SPOLOČNOSTI VO FORME KONKRÉTNEJ POMOCI, VEDELÁVANIA A PODPORY REGIÓNOV. LESY SR TAK PREPÁJAJU ODBORNÉ HOSPODÁRENIE V LESOCH S VEREJNOSPRAVNÝM ROZMEROH A BUDOVANÍM POZITÍVNEHO VZŤAHU K PRÍRODE A LESNÍCTVU.

RTVS a viacerých spravodajských portálov, ktoré prevzali tlačovú správu, sa podarilo osloviť viac ako jeden milión ľudí. Celkovo bolo publikovaných približne 30 článkov a vznikli tri televízne reportáže, čo potvrdzuje silný komunikačný potenciál témy a úspešný štart projektu.

Ďakujeme všetkým kolegom, ktorí sa na projekte podieľali. Každý jeden krok, od prípravy až po realizáciu, bol dôležitý. Vďaka vašej práci má projekt Keď medveď pomáha reálny dopad a pomáha tam, kde to má zmysel.

LESY SR plánujú v projekte pokračovať aj v ďalších regiónoch Slovenska. Zodpovedné hospodárenie tak aj naďalej získava konkrétnu podobu, z lesa nečerpáme len hodnoty, ale ich systematicky vraciame späť ľuďom.

Laura Tettingerová



# Vyhodnotenie ochrana lesa



Podľa stupňov napadnutia lapákov sa v roku 2025 (v porovnaní s rokom 2024) znížil podiel silno napadnutých lapákov a zvýšil sa podiel slabo a stredne napadnutých lapákov.

### Aktuálny stav kalamity

Počiatkový stav kalamity k 1.1.2025 bol 386.873 m<sup>3</sup>. Prírastok kalamity bol v objeme 1.670.547 m<sup>3</sup>. Spracovalo sa 1 908 698m<sup>3</sup>. Vzhľadom na to ostáva spracovať k 31.12. 2025 148.722 m<sup>3</sup> kalamitnej drevnej hmoty. Skutočný stav kalamity sa podarilo po troch rokoch výrazne znížiť. Aj naďalej je však po-

**Rok 2025 bol teplotne menej extrémny a zrážkovo silnejší ako rok 2024. Zimy sú posledné roky nadpriemerne teplé. Zrážky boli podpriemerné v jarných mesiacoch. Letné obdobie bolo chladnejšie a pomerne daždivé. Po suchom a horúcom roku 2022 a suchu a teplu v roku 2024, je už možné pozorovať oslabenie drevín v lesných porastoch. Z priloženej mapy je zrejmé, že veľká časť územia SR (žltá a oranžová farba) má dlhodobo zhoršujúcu vlhkovú bilanciu a preto sa stáva náchylnou na poškodenia abiotickými alebo biotickými škodlivými činiteľmi.**

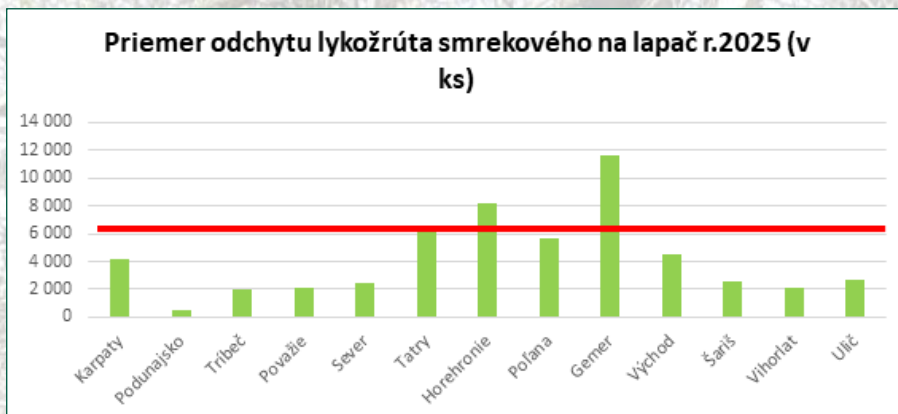
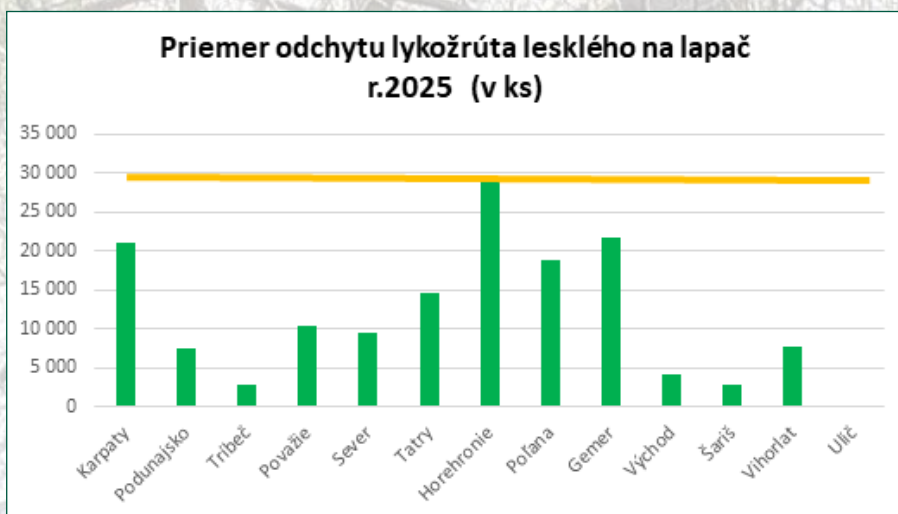
### Evidencia odchyty – lapače

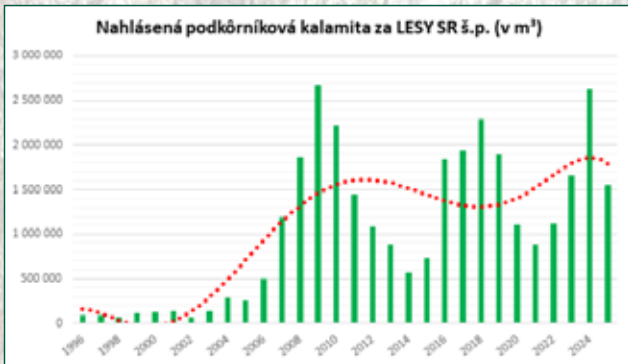
V roku 2025 sa inštalovalo 5.344 ks lapačov na lykožrúta smrekového (LS). Po šiestich rokoch výrazného znižovania počtov sa situácia zastabilizovala (pokles oproti roku 2024 o 300 kusov). Priemerné odchyty na tzv. smrekových závodoch boli v porovnaní s minulým rokom na približne rovnakej úrovni.

Lapače na lykožrúta lesklého (LL) sa nainštalovali v takmer rovnakom počte ako v roku 2024 (1 354 ks). Lykožrút lesklý nereaguje tak citlivo na zmeny počasia ako lykožrút smrekový, napriek tomu jeho odchyty klesajú rovnako. Najvyššie odchyty boli zaznamenané na OZ Karpaty, OZ Horehronie a OZ Gemer. Najkritickejšia situácia je na LS Krám (OZ 14), kde priemerný odchyt na lapač predstavuje 73 tis. kusov. Na väčšine OZ sa pohybuje na hodnotách okolo slabého odchyty a nepredstavuje aktuálne zvýšené riziko.

### Evidencia odchyty – lapáky

V roku 2025 sa nainštalovalo celkovo 716 ks lapákov na podkórny hmyz, čo je najmenej od roku 2012. Rozsah kalamity smreka na všetkých kalamitných OZ určuje prioritu jej spracovania a zároveň sa znižuje výmera smrekových porastov, kde má význam inštalovať lapáky. Počet lapákov na lykokaza jaseňového je približne na úrovni roka 2024. Situácia s hynutím jaseňa je konštantná v jednotlivých rokoch.



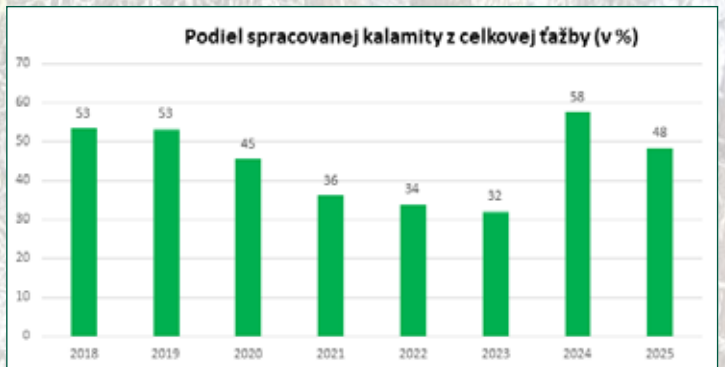
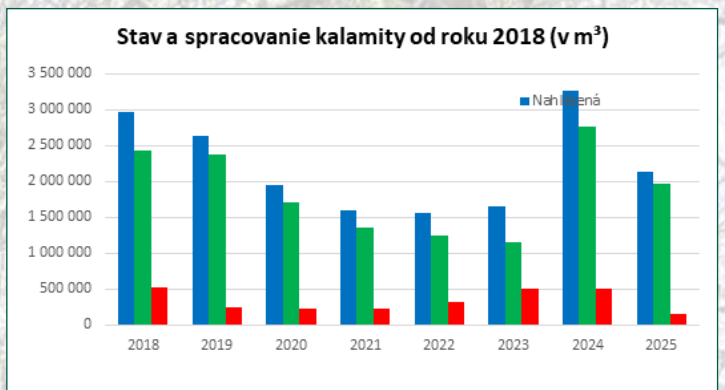


trebné venovať zvýšenú pozornosť monitorovaniu a spracovaniu aktívnych chrobačiarov. Súbežne je dôležité spracovávať aj ostatné poškodené stromy a eliminovať tak aj minimálne vylatenie dospelých jedincov podkôrneho hmyzu. Všetko vyťažené a atraktívne drevo musí byť z porastov vyvezené, aby neohrozovalo okolité porasty. Ak sa vyviezť nedá, musia byť kmene asanované chemicky alebo odkôrením. Následné opatrenia po spracovaní kalamity sú prísna porastová hygiena, uhadzovanie zvyškov po ťažbe s následnou asanáciou pálením, štiepkovaním alebo chemicky včas, aby nedošlo k vylateniu následnej generácie lykožrúta.

**Prioritou ochranných opatrení musí byť zastavenie šírenia podkôrneho hmyzu a šírenia podkôrníkovkej kalamity do zdravých smrekových porastov.** Ako vyplýva z grafu, objem nahlásenej podkôrníkovkej kalamity (1.557.861 m³) poklesol oproti rokom 2023, 2024. Veľmi dôležité je však, že vyšším spracovaním sa znížil zostatok kalamity (72.580 m³) na konci roka.

Na základe sledovania vývoja najvýznamnejších druhov kalamít (viď graf nižšie) môžeme konštatovať, že nástup podkôrníkovkej kalamity súvisel s predchádzajúcou živelnou kalamitou. Po vetrových kalamitách v rokoch 2004 a 2014 sa výrazne zvýšil objem PH kalamity. V období rokov 2023-2024 stúpol objem podkôrníkovkej kalamity bez predchádzajúcej živelnej. Trend postupného znižovania zaznamenaný v tomto roku je potrebné dodržať.

Vypracoval: Odbor 210



## Signalizačné správy

**Lesnícka ochranná služba vydala siedmeho januára prvé tohtoročné vydanie: „Signalizačné správy o výskyte škodlivých činiteľov v lesoch Slovenska“, ktoré sumarizuje informácie o poškodeniach smrekov v okolí vodnej nádrže Málinec, odpočty prípravkov na ochranu rastlín, upozornenie na silný vietor z konca roka 2025 a tiež informácie k problematike napadnutia borovic sypavkami.**

Prvá časť dokumentu sa venuje problematike odumierania vetiev smrekov umiestnených v strede koruny v ochrannom pásme priehrady Málinec. Na základe terénnej obhliadky, ktorú ešte v novembri roka 2025 vykonali pracovníci LOS sa zistilo ohnisko podkôrneho hmyzu (*Ips typographus* a iných druhov), poškodenie kôry smrekov zverou (lúpáním a obhryzom). Prítomnosť podpňovky nebola zistená. Na základe laboratórnych vyšetrení bol pôvodca vysychania vetiev identifikovaný ako sypavka smreková (*Lophodermium piceae*).

Ďalšiu časť signalizačnej správy tvorí upozornenie na povinnosť odpočtu spotreby prípravkov na ochranu rastlín za rok 2025, ktorú bolo potrebné vykonať do 15.2.2026 na <https://www.e-los.sk/Pripravky/Pesticidy/Navod>, s tým, že štátny podnik LESY SR realizuje túto povinnosť centrálnou jedným súborom zadaným

z úrovne Generálneho riaditeľstva do príslušnej databázy.

Ďalšia kapitola je venovaná výskytu silného vetra z 27. do 28.12.2025, ktorý sa vytvoril v dôsledku prudkého poklesu tlaku vzduchu v strednej Európe s centrom nízkeho tlaku nad Ukrajinou. V jeho dôsledku bol zaznamenaný pád stromov v intravilánoch miest a obcí, ale tiež v niektorých lesných porastoch. Nárazy vetra dosahovali v nedeľu 28.12.2025 o 6:00 na Chopku a na Lomnickom štíte vetra rýchlosť 136,9 km/hod. a vysoká rýchlosť bola nameraná v tom čase aj v Prešove (86,5 km/hod.) a v Telgarte (82,9 km/hod.).

V závere je zverejnená informácia o pripravovanej konferencii „Aktuálne problémy v ochrane lesa“, ktorá sa bude konať 8.-9.10.2026 v Grand Hotel Bellevue, v Hornom Smokovci.

-aks-

**Kliešť ako taký, nie je z pohľadu rizikovosti významným druhom, no v kombinácii s vírusmi a baktériami, ktoré prenáša, sa radí na čelo rizikových faktorov pre pracovníkov vykonávajúcich prácu vo vonkajšom prírodnom prostredí.**

Medzi najviac rozšírených zástupcov rodu *Ixodes* patrí kliešť obyčajný. Aktivita kliešťov začína po viacdňovom oteplení s dennou teplotou nad 7 až 8 °C. Najviac aktívne sú v období párenia (apríl/máj). Slovensko patrí medzi krajiny s vysokým výskytom kliešťov a s nimi spojených ochorení, pričom trend výskytu klieštovej encefalitídy je dlhodobou rastúci. Najvyšší výskyt infikovaných kliešťov a ochorení klieštovej encefalitídy je dlhodobou v týchto oblastiach:

- Považie a severozápad: Okresy Púchov, Považská Bystrica, Trenčín, Žilina a Bytča.
- Stredné a horné Pohronie: Najmä okresy Banská Bystrica, Zvolen, Detva, Brezno a Žiar nad Hronom. V Banskobystrickom kraji je zaznamenávaný najvyšší výskyt ochorenia encefalitídy.
- Južné Slovensko: Okresy Nitra, Levice a Rožňava.
- Východné Slovensko: Okresy Prešov, Sabinov a okolie Košíc.

**V š.p. LESY SR je za posledných päť rokov evidovaných päť prípadov uznania choroby z povolania z dôvodu ochorenia lymskou boreliózou alebo kliešťovou encefalitídou.**

• **kliešťová encefalitída** je vysoko infekčné vírusové ochorenie, ktoré napá-



Hnednutie vetiev smreka



Sypavky – smrek

# Kliešte – nebezpečie z prírody a rizikový faktor práce v lesnom hospodárstve

da mozog a centrálny nervový systém. Prenáša sa najmä prisatím infikovaného kliešťa, ale aj konzumáciou nepasterizovaného mlieka od nakazených zvierat. Medzi dlhodobé následky ochorenia patria bolesti hlavy, únava, porucha pamäti, koncentrácie, dlhodobé neurologické problémy až ochrnutie. Ochorenie môže v rizikových prípadoch skončiť úmrtím. Príznaky v prvej fáze pripomínajú chrípku – horúčka, bolesti hlavy, bolesti svalov a únava. Po krátkom zlepšení môže nasledovať druhá fáza so zápalom mozgu a mozgových blán, čo sa prejavuje silnými bolesťami hlavy, závratmi, stuhnutosťou šije a poruchami vedomia. Najúčinnnejšou ochranou je očkovanie proti klieštovej encefalitíde.

• **lymská borelióza** – je infekcia spôsobená baktériami roku Borelia, ktorá sa na človeka prenáša uhryznutím klieštom. Príznaky bývajú spravidla zo začiatku mierne. Príznaky skoršej lymskej boreliózy (vyskytujú sa zväčša jeden až štyri týždne po uhryznutí) sú: plochá, okrúhla červená škvrna s bledným stredom – erythema migrans kdekoľvek na tele (nie iba v mieste prisatia kliešťa), horúčka, únava, stuhnutý krk, opuchnuté lymfatické uzliny, bolesť kĺbov a svalov, bolesť hlavy, poruchy spánku, ťažkosti so sústredením. V prípade príznakov je návšteva lekára nevyhnutná. Bez včasnej liečby riskujete vážne a pretrvávajúce stavy, ako sú kožné vyrážky, poškodenie kĺbov, srdca a poruchy nervového systému.

## Ako správne vybrať kliešťa

Ak si na tele nájdete kliešťa, treba ho vytiahnuť čo najskôr. Kým na prenesenie baktérií, ktoré spôsobujú lymskú boreliózu, kliešť potrebuje byť prisatý aspoň 24 hodín, vírus klieštovej encefalitídy sa môže preniesť do pár hodín po zaklieštení. Po návrate z pobytu v prírode alebo

v blízkosti mestskej zelene je preto dôležité bezprostredne po návrate domov skontrolovať celú pokožku tela. Poriadne si prezrite najmä miesta ako podpazušie, slabiny, miesta pod kolenami a vlasatú časť hlavy. V prípade zaklieštenia odporúčame nasledujúci postup:

- Prisatého kliešťa odstraňujte pinzetou, ktorú pritlačte čo najbližšie ku koži.
- Kliešťa vyťahujte plynulým kolmým ťahom smerom od kože, postupujte pomaly a bez točenia. Ak ho potrebujete z kože uvoľniť, opatrne ním zakývajte zo strany na stranu a opäť skúste plynulo ťahať smerom od kože. Kliešťa nevykrúčajte prudko do strán, mohli by ste ho pretrhnúť – je dôležité ho nepoškodiť a nerozmiaždiť.
- Nekvapajte na neho olej, vtedy sa začne dusiť a vyvráti natrávenú krv späť do rany. Snažte sa odstrániť celé telo kliešťa aj s hlavičkou.
- Kliešťa po odstránení nemliaždite prstami. Hodte ho do WC misy a ihneď spláchnite, vyhodte ho do koša v uzavretej nádobe/v uzavretom vrecúsku, prípadne kliešťa dôsledne znehybnite lepiacou páskou a takto ho vyhodte do koša.
- Po vybratí miesta prisatia ihneď vydezinfikujte. Ak nie je poruke dezinfekčný prostriedok z lekárne (lieh, jódomá tinktúra), použite prípravok s obsahom alkoholu. Dezinfikujte aj pinzetu a povrchy, na ktoré dopadla tekutina z poškodeného tela nacicaneho kliešťa a poriadne si umyte ruky.
- Poznačte si pre istotu dátum a pravde-

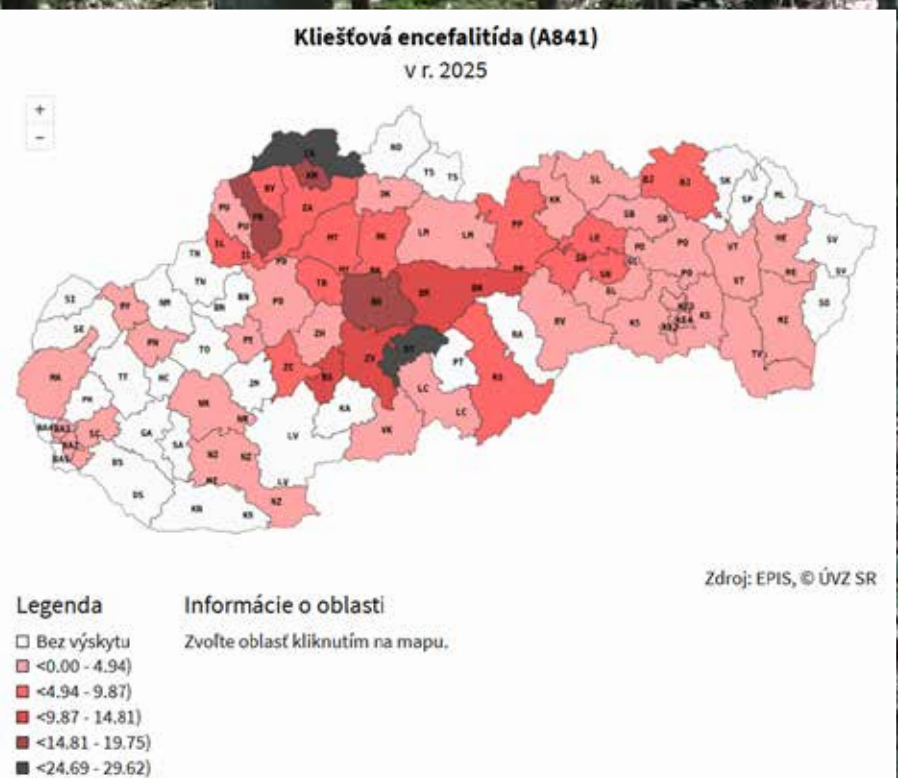
podobnú lokalitu, kde ste mohli kliešťa chytiť. Ak ste ho mohli mať na tele už dlhší čas (zopár dní), poznačte si aj túto informáciu. Tieto informácie môžu byť užitočné pre vášho lekára v prípade, že sa u vás neskôr objavia príznaky, ktoré sú obvyklé v prípade infekcií prenášaných kliešťami. Nasledujúci mesiac venujte pozornosť príznakom ako väčšie začervenanie v mieste odstráneného kliešťa, horúčka, bolesť svalov, bolesť hlavy či opuch a bolesť kĺbov. Ak sa vyskytnú, konzultujte svoj stav s vaším lekárom.

## Prístup zamestnávateľa

LESY Slovenskej republiky v oblasti ohrozenia chorôb prenášaných kliešťami zabezpečujú prevenciu prostredníctvom poskytovania repelentných prípravkov (na telo a impregnačný spray na odevy) a možnosti očkovania proti klieštovej encefalitíde.

Poskytovanie repelentných prípravkov je upravené v smernici Sm G 006(3) Poskytovanie OOPP ich udržiavanie, poskytovanie čistiacich, umývacích prostriedkov a repelentných prípravkov (bod 3.7.3). Očkovanie proti klieštovej encefalitíde je na základe písomného požiadania zamestnanca zabezpečené na náklady štátneho podniku (čl.65 ods. 7, písm. c)).

Ing. Zdenko Kováč, Ing. Pavel Pecník



# Lesoučebňa Prešov

**Pri príležitosti blížiaceho sa Medzinárodného dňa lesov, ktorý pripadá na 21. marca, tento rok bola týmto významným dňom sobota,, sme posledný pracovný deň v týždni predstavili verejnosti, deťom, zástupcom mesta Prešov i médiám novú Lesoučebňu. Tá bola vybudovaná v priebehu siedmich týždňov v priestoroch, ktoré slúžili čiastočne na skladovanie materiálo-technického vybavenia ústredia organizačnej zložky OZ Šariš.**

Bez spolupráce a jasne stanoveného cieľa by to nešlo, pretože prvý dojem z poskytnutých priestorov evokoval, že toto bude, ako sa hovorí, na dlhé lakte. Pôvodne tvorila priestor jedna veľká miestnosť, ktorej steny boli obložené tatranským profilom, ktorý už čo to pamätal. Jedna stena okrem tejto, roky pamätajúcej „dekorácie“, slúžila ako výdajné miesto pre obedy a samozrejme k tomu nemohli chýbať tri výdajné okienka. Celistvosť priestoru narušal nosný stĺp. Výhodou bolo, že na dvoch protiľahlých stranách sa nachádzali dodnes zachované série okien. Za výdajnými okienkami ostal priestor využívaný aj naďalej ako sklad edukačných pomôcok a samotná vstupná hala, ktorá je oddelená od popisovaného priestoru sklenenými dverami, sa tiež zmenila na

nepoznanie. Priznám sa, že aj môj prvý dojem z tohto priestoru bol veľmi rozpačitý, ale ako koordinátorka aktivity budovania Lesoučebni som musela prejaviť nadšenie, ktoré malo dodať silu a motivovať ostatných. A tak som najbližiu noc až do rána strhávala drevený, miestami rozpadnutý obklad a kládla sadrokartón, samozrejme len v mojich predstavách a veľmi nepokojných snoch.

Ale vďaka obrovskému chceniu koordinátorky LP Zuzany Koncovej, podpore pána riaditeľa Jozefa Krochtu a ich skvelým kolegom, sa tento priestor zmenil na niečo slovami ťažko opisateľné. Stihol sa projekt renovácie priestoru, dal sa dolu spomínaný obklad, na steny a stropy sa umiestnil sadrokartón, potiahli sa nové elektrické rozvody, namontovali sa svet-

lá a nakoniec „zavadzajúci“ stĺp sa stal súčasťou priečky, ktorá oddeľuje tematicky rozdielne zamerané časti. Nábytok bol doručený v priebehu mesiaca, edukačné pomôcky o čosi neskôr. Dermoplastické preparáty sa vydarili na nerozoznanie od ich žijúcich predchodcov. Stihlo sa toho však omnoho a omnoho viac, ale to si už zaslúži Vašu osobnú návštevu a vlastný názor. A keďže Lesoučebňa spĺňa nastavený štandard, bolo je v rámci slávnostného otvorenia odovzdané logo, vyobrazujúce líšku a hloh.

Výsledkami našej spoločnej práce sa pochválime aspoň prostredníctvom malej série fotografií a kolegovia z OZ Šariš sa už teraz tešia na Vašu návštevu.

LESU ZDAR!

-aks-



## Novohradskí lesníci a poľovníci deťom už aj v online priestore

Už takmer dva roky trvá spolupráca, ktorá začala jedným nenápadným v podstate bežným telefonickým rozhovorom s návrhom spoluorganizácie hromadného podujatia pre deti ešte začiatkom júna 2024. Príprava spoločného veľkého podujatia, následne spoločné slávnostné otvorenie Lesoučebne Lučenec, tvorba názvu pre zoskupenie partnerov a podpis memoranda, kedy oficiálne vznikli „Novohradskí lesníci a poľovníci deťom“, cez realizácie ďalších spoločných aktivít, ktoré ku koncu roka 2025 mali prostredníctvom médií a sociálnych sietí dosah cez 860.000 pozretí.

„Teší nás, že nás región pomaly spoznáva. To bol v podstate prvotný cieľ – upozorniť na to, čo ako poľovníci a lesníci robíme v regióne a že sme jedna z jeho verejnosti prospesných súčastí. Začiatky nie sú jednoduché, vzťahy sa tvoria pomaly a všetko potrebuje čas, tak ako aj vzdelávanie a šírenie informácií o lese, prírode, lesníctve a poľovníctve. To sa snažíme realizovať prioritne s deťmi z MŠ a ZŠ, ale radi pripravíme a budeme vzdelávať a informovať o našej práci aj ďalšie vekové kategórie,“ prezentujem Ing. Ladislav Sedmák, predseda Poľovníckej spoločnosti Veľká Hora – Petrovec.

Aj tento rok budeme spoločne realizovať viacero zaujímavých aktivít. „Už v prvom kvartáli sme mali niekoľko návštev v našej Lesoučebni a pripravujeme sa hlavne na mesiac apríl až jún, ktoré boli už v minulom roku pre nás skúškou v tom, ako najvhodnejšie skĺbiť naše prevádzkové aktivity s tými vzdelávacími. Zatiaľ sa nám to darí a dúfame, že sa informácie, ktoré o lese, lesníctve a poľovníctve prezentujeme, budú šíriť aj za hranice Novohradu,“ dodáva Ing. Milan Kvietik, vedúci LS Lučenec.

Prvú väčšiu aktivitu sme vytvorili našou interaktívnou zónou v priestoroch Synagógy v Lučenci počas chovateľskej prehliadky trofejí v dňoch 26. – 29.03.2026. Práve tu sme spoločnými silami spríjemňovali čas malým i veľkým milovníkom prírody a poľovníctva. Dotvorili sme poľovnícku atmosféru a priniesli sme kúsok lesa medzi návštevníkov, ktorí sa kochali vystavenými trofejami. A skutočne bolo čo pozeráť, veď v poľovníckej sezóne 2025–2026 bolo v regióne Novohradu v okresoch Poltár a Lučenec ulovených 10.297 ks raticovej zveri vrátane úhynov, z čoho 1650 ks (16%) tvorila trofejová zver.

A keďže je už aj o čom písať, začali sme na facebooku plniť aj náš účet Novohradskí lesníci a poľovníci deťom, ktorý sme založili ešte v novembri 2025. Okrem príspevkov o našich plánovaných a realizovaných aktivitách budeme postupne pridávať aj príspevky edukačného charakteru venované prírode a našim činnostiam v nej. Dúfame, že si časom nájdeme svojich priaznivcov naprieč Slovenskom.

Zároveň si vás dovoľujeme pozvať na „Novohradský lesnícky a poľovnícky deň“ – podujatie zamerané predovšetkým pre MŠ a 1. stupeň ZŠ, ktorého druhý ročník zrealizujeme 24.6.2026 v Mestskom parku v Lučenci.

LESU a LOVU zdar!

-aks-

**Lesnícky a poľovnícky deň pre deti**  
Mestský park Lučenec  
24.6.2026

**Program:**  
8.30 – 8.45 Slávnostné otvorenie 2. ročníka  
9.00 – 9.20 Ukážka sokoliarstva KANÁT  
9.20 – 9.30 Ukážky poľovníckych signálov  
8.45 – 11.30 Výstava výtvarných prác žiakov ZŠ a ZUŠ „Zvieratá v lese“ z Novohradu  
8.45 – 11.30 Lesná pedagogika

8.45 – 11.30  
Prezentácia poľovníckych trofejí a plemien poľovníckych psov a ich využitie

**Spríevodný program:**  
Sokolári, Trubači, Ukážky vábenia zveri, Poznávanie plemien poľovníckych psov, Lukostreľba, Výstava výtvarných diel, Výroba drevených ceruziek, Poznávanie lesníckych značiek, Výroba vtáčikov, Sadenie sadeníc, Zatlkanie klinčov, Pílenie dreva, Meranie priemerokou, Hod poľenom, Lesná zver – zvieracie rodinky, Poznávanie drevín – nie je list ako list, Poznávačka – hmatová a čuchová, Poznávanie druhov lesnej zveri, Od semienka po strom – semienka lesných drevín, Poznávanie stôp voľne žijúcej zveri, Lykožrút smrekovej a kádovca lesa, Ukážky trofejí a zhotovy.

**NOVOHRADSKÍ LESNÍCI A POĽOVNÍCI deťom**



**NOVOHRADSKÍ LESNÍCI A POĽOVNÍCI deťom**

Novohradská 133 • 920 01 Lučenec  
poľovníctvo, lesníctvo, informačný portál  
Web v oblasti: slovensko

Partnerské organizácie: [Logos of various organizations]



# LESY SKI CUP 2026

*Už deviaty ročník série pretekov pod názvom LESY SKI CUP – Horehronská liga v zjazdovom lyžovaní máme úspešne za sebou. Počasie sa začiatkom roka umúdrilo a tak sme zrealizovali štyri kolá pretekov, každé v inom lyžiarskom stredisku a pod gesciou iného organizátora.*



*Horehronskú ligu v zjazdovom lyžovaní sme odštartovali rovnako ako pred rokom 18. januára na Mýte pod Ďumbierom, kde zorganizoval LO Mladost' preteky O cenu Mladosti a následne sme 31. januára pokračovali pretekmi Donovalský psík, ktoré organizoval Ski klub Donovaly. V sobotu 22. februára sme sa presunuli na svah do Hlobišova, kde sa prevádzkovateľ lyžiarskeho strediska podujal zorganizovať pretek o Pohár Dr. Sovu. Posledné štvrté kolo pod názvom Horehronský Bučník, organizované LO HST Polomka Bučník, sa za krásneho slnečného a pomerne teplého počasia konalo 28. februára na zjazdovke lyžiarskeho strediska Polomka – Bučník.*

Celkovo sa do pretekov zapojilo 547 súťažiacich v 12 kategóriách, čo je o 16 viac, ako sa zapojilo do predchádzajúceho ročníka. Už v prvom kole bolo na preteky prihlásených 357 súťažiacich, no rekord padol až počas druhého kola, kde na štartovke figurovalo 427 lyžiarov. Na tretie kolo sa zaregistrovalo 359 súťažiacich a na posledné spojené s finálnym vyhodnotením 292 jednotlivcov.

Pre lepšiu predstavu uvádzame zastúpenie jednotlivých kategórií, pričom uvádzame počet zapojených súťažiacich / počet klasifikovaných – t.j. tých, ktorí odjazdili aspoň tri kolá.

Horehronské nádeje – dievčatá zapojených 61/26  
 Horehronské nádeje – chlapci 71/30  
 Mladšie predžiačky – 72/34  
 Mladší predžiáci – 53/28  
 Staršie predžiačky – 53/27  
 Starší predžiáci – 50/26  
 Mladšie žiačky – 31/15  
 Mladší žiaci – 43/17  
 Staršie žiačky – 34/19  
 Starší žiaci – 24/12  
 Open ženy – 20/13  
 Open muži – 35/8

Propozície, súťažné poriadky, štartovacie a výsledkové listiny si môžete pozrieť na <https://my1.raceresult.com/>.

Aj tento rok nastali menšie zmeny, keď sa skupina organizátorov tvorená z pôvodných klubov (Lyžiarsky oddiel Mladost' Banská Bystrica, Ski Club Donovaly, Lyžiarsky oddiel Horehron ski team Polomka – Bučník) rozšírila o lyžiarske stredisko Ski Hlobišov. Hlavným partnerom a neodmysliteľnou súčasťou pretekov bol štátny podnik LESY Slovenskej republiky, ktorý zabezpečuje materiálo-technické požiadavky jednotlivých kôl, vrátane časomierey, ktorá je našou najväčšou finančnou položkou v rozsahu 1000 – 1100 eur bez DPH na každé kolo. Našou úlohou je tiež zakúpenie a príprava pohárov, medailí a všetky náležitosti spojené s celkovým vyhodnotením série pretekov v rámci finále.

Už tradične atmosféru všetkých pretekov a predovšetkým prezentáciu LESY SR, štátny podnik zabezpečovali a realizovali zamestnanci OZLT a generálneho riaditeľstva vytvorením zázemia pretačného stánku, fun-zóny pre tých najmenších a v neposlednom rade aktivitami lesnej pedagogiky priamo v areáloch lyžiarskych stredísk.

Podakovanie patrí každému, kto sa podieľal na zabezpečení pretekov, predovšetkým organizátorom jednotlivých pretekov a našim kolegom, vďaka ktorým naše preteky patria medzi najprofesionálnejšie organizované v rámci Slovenska. Všetkým ďakujeme a tešíme sa na jubilejnú desiaty ročník.

Lesu a lyžovaniu zdar!

-aks-



# 56. ročník Európskych pretekov lesníkov v klasickom lyžovaní (EFNS)

**V dňoch 18. – 24. januára 2026 sa v talianskej obci Forni Avoltri uskutočnil už 56. ročník tradičných Európskych pretekov lesníkov (EFNS). Toto prestížne športovo-spoločenské podujatie každoročne spája lesníkov z celej Európy prostredníctvom klasického lyžovania a biatlonu. Slovensko sa podujatia EFNS pravidelne zúčastňuje od roku 1997 a od roku 2001 je oficiálnym členom tejto organizácie.**

Podujatie EFNS je zamerané nielen na športové výkony, ale aj na výmenu skúseností, budovanie priateľstiev a upevňovanie vzťahov medzi ľuďmi, ktorých spája lesníctvo. Hostiteľská obec Forni Avoltri sa nachádza na severe Talianska v regióne Furlansko-Julské Benátsko, v provincii Udine. Leží v malebnom prostredí Karnských Álp pri rieke Degano a je známa ako najsevernejšia obec tohto regiónu, v blízkosti hraníc s Rakúskom.

Tohto ročníka sa zúčastnilo takmer 800 pretekárov rôzneho veku zo 17 európskych krajín: Rakúsko, Belgicko, Bosna a Hercegovina, Česká republika, Fínsko, Francúzsko, Nemecko, Maďarsko, Taliansko, Lotyšsko, Nórsko, Poľsko, Slovinsko, Švajčiarsko, Slovensko a Švédsko.

Na štart bežeckého lyžovania klasickým štýlom nastúpilo 422 mužov a 135 žien, zatiaľ čo vo voľnom štýle súťažilo 361 mužov a 109 žien. Z účastníkov bolo zostavených 133 štafiet, z toho 86 mužských, 42 ženských a 5 detských.

Slovensko reprezentovala 18-členná výprava, pričom za LESY SR, š. p. štartovalo šesť pretekárov – traja muži a tri ženy.

Slovenskí reprezentanti dosiahli výborné výsledky:

Zdenka Dvorščáková – zlatá medaila vo voľnom štýle v kategórii žien nad 80 rokov

Daniela Rusnáková – strieborná medaila vo voľnom štýle v kategórii žien do 30 rokov

Pavol Dvorščák – bronzová medaila vo voľnom štýle v kategórii mužov nad 80 rokov

Za zmienku stoja aj ďalšie pekné umiestnenia:

- 4. miesto Katky Štrelcovej vo voľnom štýle v kategórii žien nad 60 rokov
- 5. miesto Daniely Rusnákovej v klasickom štýle v kategórii žien do 30 rokov
- 1. miesto v ženskej štafete nad 50 rokov
- 2. miesto Ľuboša Fabiana v klasickom štýle
- 10. miesto vo voľnom štýle v kategórii mužov

Neoddeliteľnou súčasťou podujatia bol aj Festival národov, počas ktorého jednotlivé krajiny prezentovali tradičné pochúťky zo svojich regiónov. Slovensko reprezentovali lesnícke špeciality z produkcie LESY SR, š. p., najmä medailové lesnícke vína a mäsové výrobky z diviny.

Súčasťou podujatia bola aj odborná prednáška „Role a funkcie regionálnych lesných stráží“. Čo nás naozaj zaujalo, je skutočnosť,



že v Taliansku má lesná stráž v rámci spoločnosti mimoriadne postavenie, dá sa povedať, že jej členovia sú tzv. lesná polícia s mimoriadnymi právomocami. Od roku 2016 má každý autonómny región svoju organizáciu, ktorá zastrešuje fungovanie lesných stráží. Takúto históriu má aj v regióne Friuli Venezia Julia, kde tiež vznikol „oblasťný lesnícky zbor“.

Táto lesná stráž sa v tomto regióne delí na štyri lesné inšpektoráty, 28 lesných staníc a tri špeciálne strediská (Stredisko výučby lesnej pedagogiky, Stredisko environmentálneho dohľadu a Stredisko boja proti pytlactvu). Má mimoriadne právomoci, jej členovia sú plne ozbrojení a môžu vydávať pokuty za rôzne priestupky voči ochrane a zvelaďovaniu lesného bohatstva, ochrane a monitorovaniu chránených oblastí národného významu. Vykonávajú dohľad a prevenciu v teréne, ochranu lesov pred lesnými požiarmi, monitoring lavín a v neposlednom rade realizujú environmentálnu výchovu a lesnú pedagogiku. Pod ich gesciu spadá kontrola výkonu poľovníctva, záchrana a pomoc poraneným živočíchom, monitorovanie pohybu motokárov a následne postihy za prejazd v lesných porastoch, pomoc pri živelných pohromách, monitoring manažment a ochrana flóry a fauny, monitorovanie biotických škodlivých činiteľov, z ktorých dominanciu má podkôrný hmyz.

Čo sa týka regiónu Friuli Venezia Julia, lesy sú situované len výlučne v pohorí Álp, keďže roviny a nížiny boli odlesnené za účelom poľnohospodárstva. Rozloha rozloha lesných pozemkov je 357.225 hektárov z toho čistého lesa je 316.255 hektárov. V regióne sa lesnatosť od roku 1960 do dnes takmer zdvojnásobila je to hlavne spôsobené emigráciou po druhej svetovej vojne a postupným zarastaním horských lúk. V regióne je evidovaných až 93 druhov lesných drevín. 18,8% rozlohy regiónu tvoria chránené územia, ktoré sa členia na 13 rezervácií, 39 biotopov, 18 prírodných parkov, 56 lokalít regionálneho významu, osem špeciálnych chránených areálov. 41% lesných pozemkov je vo vlastníctve štátu.

Budúci ročník EFNS sa uskutoční vo Švajčiarsku, v termíne 17. – 23. januára 2027, v známom lyžiarskom stredisku Lenzerheide. Ing. Adriana Ondriková



# Lesná správa Nové Mesto nad Váhom

**Lesná správa Nové Mesto nad Váhom je druhou najväčšou lesnou správou organizačnej zložky OZ Považie. Jej sídlom je rovnomenné mesto Nové Mesto nad Váhom. História územia LS je spätá s lesníctvom a domácim poľnohospodárstvom. Budova Lesnej správy bola v minulosti sídlom riaditeľstva Odštepného lesného závodu Nové Mesto nad Váhom.**

**Na to, ako sa hospodári našim kolegom na tejto lesnej správe sme sa bližšie pozreli v mesiaci február.**

## Charakteristika LS

Lesná správa Nové Mesto nad Váhom je jednou zo siedmich lesných správ OZ Považie. Je najzápadnejšou lesnou správou v rámci OZ. V súčasných hraniciach hospodári správa od roku 2026, kedy došlo k odčleneniu dvoch LO pod lesnú správu Trenčín. Lesná správa obhospodaruje lesy v Bielych Karpatoch, Považskom Inovci a Malých Karpatoch.

Nadmorská výška je v rozmedzí od 170 m n. m. v údolí rieky Váh až po 970 m n. m. na Veľkej Javorine. Katastrálna výmera lesnej správy je 55.170 ha. Lesnatosť územia LS dosahuje 36%.

Lesy sa nachádzajú v 1. až 5. vegetačnom stupni. Z HSLT sú najviac zastúpené: 311 – živné dubové bučiny (13,7%), 211 – živné bukové dúbavy (11,3%), 292 – svieže vápencové bukové dúbavy (ochranného rázu) (9,0%), 411 – živné bučiny (8,1%), 208 – sprasované bukové dúbavy (7,7%), 209 – suché bukové dúbavy (7,0%), 310 – svieže dubové bučiny (6,4%), 202 – svieže vápencové bukové dúbavy (6,0%) a 101 – extrémne vápencové dúbavy (5,5%).

Lesná správa hospodári na troch lesných celkoch a to: LC Kočovce (2018-2027), LC Nové Mesto nad Váhom (2022-2031) a LC Stará Turá (2022-2031).

Obhospodarovaná výmera lesných pozemkov je na úrovni 10.396 ha, z toho je 3.398 ha neštátnych neodovzdaných lesov a 1349 ha je v prenájme. Výmera porastovej plochy je 10.390 ha. Z toho je 6.913 ha hospodárskych lesov, 3.106 ha ochranných lesov. Lesy osobitného určenia zaberajú 371 ha.

## Hospodárenie v lesoch

Lesné porasty sú z hľadiska plošného zastúpenia tvorené v prevažnej miere dubom zimným (33,2%) a bukom (28,9%), za nimi nasledujú borovica lesná (6,9%), borovica čierna (6,6%), hrab (6,0%), javor horský (2,3%), smrek (2,0%), agát (2,0%), jaseň štihly (11,8%), smrekovec (1,7%), jaseň manový (1,5%), lipa malolistá (1,4%) a dub plstnatý

### Veková štruktúra porastov:

veková trieda (r.)	výmera porastov (ha)
0-20	1030
21-40	604
41-60	1404
61-80	3544
81-100	2413
101-120	967
121-140	346
141-160	64
161-180	10

(1,1%). Ostatné dreviny dosahujú zastúpenie menšie ako 1%. Podiel ihličnatých drevín dosahuje 17,2%.

Z hľadiska funkčného využitia dominuje produkčná funkcia (66,5%) pred protieróznou funkciou (29,9%), poľovníckou funkciou (2,8%) a funkciou ochrany prírody (0,8%).

Z celkovej ťažby pripadá na náhodnú ťažbu približne 14%. Pričom dominuje poškodenie spôsobené suchom pred vetrom. Ostatných 86% ťažby je úmyselnej. V obnove lesa dominuje prirodzená obnova (72%) pred umelou obnovou. V umelej obnove dominuje buk (67%) pred smrekom (21%), smrekovcom (5%) a dubom zimným (4%), v malej miere javor horský a jelša lepkavá. V prirodzenom zmladení dominuje buk (89,4%), s veľkým odstupom nasledujú agát a smrek (po 2,5%), javorom horským (2,1%) a jaseňom (1,1%). V malej miere smrekovec, hrab, javor poľný, dub zimný, čerešňa a breza. Opakované zalesnenie sa realizuje drevinami a podielom približne zodpovedajúcim prvému zalesneniu.

Na lesnej správe sa nachádzajú zdroje reprodukčného materiálu lesných drevín uznané porasty fenotypovej klasifikácie kategórie B pre dreviny Bk, Dz, Js, Lm, Lv, Bo, Bc, Sc a Sm o výmere drevín 284,55 ha.

Na LS sú dva objekty Pro Silva – na LC Kočovce a LC Nové Mesto nad Váhom.

Priemerné ročné úlohy (za posledné 4 roky) vzťahujúce sa k terajšiemu územiu LS

Výkon	t.j.
Obnova porastov	25,91 ha
– z toho prirodzená	18,72 ha
– z toho umelá (voľnokorená)	6,36 ha
– z toho umelá (obaľovaná)	0,83 ha
– opakované zalesnenie	1,89 ha
Ochrana proti zveri	
– chemická – repelenty	72,19 ha
– mechanická – jednotlivivo	0,00 ha
– oplôtky	0,00 ha
Ochrana proti burine	62,50 ha
Prečistky	115,61 ha
Výchova do 50 rokov	44,74 ha / 2 574 m <sup>3</sup>
Výchova nad 50 rokov	303,11 ha / 11.726 m <sup>3</sup>
Obnovná ťažba	20.316 m <sup>3</sup>
Náhodná ťažba	5.701 m <sup>3</sup>
Mimoriadna ťažba	28 m <sup>3</sup>
Ťažba spolu	41.185 m <sup>3</sup>
– z toho samovýroba	447 m <sup>3</sup>
Výroba štiepky	890 m <sup>3</sup>
– prepočítané na m <sup>3</sup>	





### Výrobné podmienky

Územie LS Nové Mesto nad Váhom sa rozprestiera v údolí rieky Váh a príľahlých pahorkatinách a horstvách a je charakteristické hornatejším typom reliéfu, avšak s výskytom kratších, ale pomerne strmých svahov. Lokalizácia obhospodarovaných pozemkov je vo väčšine prípadov v susedstve iných subjektov a poľnohospodárskej pôdy.

Sklony 0-20% zaberajú 15,1%, sklony 21-50% zaberajú 74,1% a sklony 50% a viac zaberajú 10,8% porastovej výmery.

Lesné porasty sú sprístupnené kvalitatívne priemernými odvoznými cestami. Celková vybavenosť odvoznými cestami je priemerná. Na LS je k dispozícii 28 km trvalých odvozných ciest, 75 km sezónnych odvozných ciest (čo je približne 10 bm na 1 ha) a 40 km trvalých približovacích ciest. V terénnych typoch 3,6,9 a 10 je zaradených 12% porastov, v terénnych typoch 2, 5 a 8 je zaradených 7% porastov a v najpriaznivejších terénnych typoch 1,4,7 je zaradených 81%. Aj vďaka pomerne krátkym svahom a terciálnej dopravnej sieti sa vo veľkej miere využívajú traktorové technológie. V technológiách sústreďovania dreva sa využívajú kone (cca 15%), traktorové (76%), lanovky (1%) a vývozné súpravy (8%) Výkon ťažbových činností v okrajových častiach je podmienený počasím a nutnosťou prechodu cez poľnohospodársky využívané pozemky. Približne 57% dreva sa realizuje odvozom dreva na expedičný sklad Trenčianska Turná. Zvyšná časť dreva je expedovaná priamo odberateľom (hlavne Slovwood) z OM v množstve približne 17.400 m<sup>3</sup> ročne.

### Ochrana prírody

Územie LS z hľadiska ochrany prírody patrí k významným. Na území LS sa nachádza CHKO Biele Karpaty, CHKO Malé Karpaty, SKUEV Tematínske vrchy, SKUEV Holubyho Kopanica, národná prírodná rezervácia Čachtický hradný vrch (15,5 ha) a prírodné rezervácie Pleši-

vec (54 ha), Hájnica (9 ha), Turecký vrch (36 ha), Veľká Javorina (63 ha), Preliachina (39 ha), Kňazí vrch (8,5 ha) a Sychrov (1 ha). Ďalej sa tu nachádza prírodná pamiatka Haluzická tiesňava (3,41 ha).

Z obhospodarovanej výmery sa v prvom stupni ochrany prírody (SOP) nachádza 42,6%, v 2. SOP je 50,3%, v 3.SOP je 4,0%, v 4.SOP je 2,2%, a v 5. SOP je zaradených 0,9% obhospodarovaných porastov.

Z chránených druhov sa na území LS vyskytujú: hlaváčik jarň, snežienka jarňá, krušník močiarny, poniklec veľkokvetý, viacero druhov vstavačovitých, lykovec jedovatý, vidlochvosť ovocný, modráčik rebelov, pimprlík bruškatý, rosnička zelená, kunka žltobruchá, jašterica zelená, slepúch lámavý, užovka stromová, salamandra škvrnitá, holub plúžik, žlna zelená, včelár lesný, myšiak hôrny, viacero druhov netopierov a sokolov.

### Poľovníctvo a rybárstvo

V rámci obhospodarovanej výmery sa nachádzajú dva režijné poľovné revíry, poľovný revír Zvernica Sochoň a poľovný revír Hôrka. Zvernica Sochoň má výmeru 514 ha, na ktorej sa venujeme chovu diviacej, muflonej a danielovej zveri. V rámci zvernice je najčastejším spôsobom lovu – lov lukom. Tomuto spôsobu lovu sa snažíme prispôsobiť manažment zvernice. Nachádza sa tu poľovnícka chata Kočovce, primárne využívaná poľovnými hosťami.

V Kočovciach sa ďalej nachádza strelecký areál – Strelnica Kočovce a Poľovnícke účelové zariadenie PUZ Kočovce. Revír Hôrka, ktorý sa nachádza v pohorí Považský Inovec, má výmeru 1626 ha. Tu sa venujeme chovu jelenej zveri, muflonej zveri, diviacej zveri, a srnčej zveri. Ročne tu organizujeme niekoľko úspešných spoločných poplatkových poľovačiek na diviačiu zver.

Vo Zvernici zamestnávame jedného stáleho robotníka, ktorý zabezpečuje hlavne údržbu plota a poľovníckych zariadení.

### Návštevnosť lesov a verejnosť

Územie LS je z hľadiska návštevnosti lesov pomerne intenzívne využívané a popretkávané sieťou turistických chodníkov a cyklotrás. Medzi turisticky významnejšie lokality môžeme zaradiť hrebeň Bielych Karpát s vrchom Veľká Javorina, hrebeň Považského Inovca, Haluzickú tiesňavu, hrady Tematín, Bečov a Čachtice.

Na území LS sa nachádzajú aj dve ubytovacie zariadenia, slúžiace predovšetkým turistickým a poľovníckym hosťom a to poľovnícke účelové zariadenie v Kočovciach a chata vo zvernici Sochoň.

Na území LS sa nachádza Náučný lesnícky chodník Haluzice, ktorý je zároveň významným lesníckym miestom, ročne ho navštívi niekoľko tisíc návštevníkov.

### Personálne obsadenie

Na lesnej správe je široké vekové rozpätie zamestnancov. Najmladší má 29 a najstarší 62 rokov.

Štruktúra LS je tvorená z 10 LO, troch technikov a vedúceho LS.

Osadenstvo lesnej správy tvoria: Ing. Ivan Jurík – vedúci LS, Rastislav Mikláš, Ladislav Baranovič, Ing. Dana Bulejková – technici LS,

Martin Uko – vedúci LO Bošáca, Ing. Tomáš Šesták – vedúci LO Predpoloma, Adrián Dedík – vedúci LO Lopeník, Ing. Michal Los – vedúci LO Jelenec, Ing. Rastislav Paprčka – vedúci LO Javorina, Ing. Adam Stehlik – vedúci LO Stará Turá, Alexander Kukučka – vedúci LO Hôrka, Ing. Peter Mudrončík – vedúci LO Sochoň, Ing. Matej Rozkopál – vedúci LO Kálnica a Ing. Lukáš Janeček – vedúci LO Nové Mesto nad Váhom. V rámci LS je jeden zamestnanec v kategórii R.

Ing. Zdenko Kováč  
Ing. Ivan Jurík



# Keď práca presahuje hranice lesa Príbeh, ktorý spája prírodu, ľudí aj pomoc

*Byť lesníkom dnes znamená oveľa viac než len starostlivosť o lesné porasty. V rozhovore s lesníkom, lesným pedagógom a canisterapeutom Martinom Sýkorom približujeme profesiu, ktorá formuje krajinu pre budúce generácie a zároveň buduje vzťah verejnosti k prírode. Prostredníctvom práce s deťmi, lesnej pedagogiky aj pomoci ľuďom cez canisterapiu ukazuje, že lesníctvo má hlboký spoločenský rozmer.*

**Práca lesníka je často vnímaná len cez ťažbu alebo starostlivosť o les. Ako ju vnímate Vy osobne, čo podľa Vás znamená byť dnes lesníkom?**

Lesníci spolu s poľnohospodármi sú hlavnými architektami krajiny. Oproti poľnohospodárom máme trochu nevýhodu v tom, že v lese všetko trvá dlhšie. Tým ako spomínanú ťažbu alebo starostlivosť, ale i iné činnosti vykonávame dnes, určujeme ako bude Slovensko vyzeráť o 80-100 rokov.

**LESY SR sa dlhodobo venujú aj lesnej pedagogike, ktorá približuje les a jeho význam verejnosti. Vy sa tejto činnosti venujete už dlhší čas. Ako ste sa k lesnej pedagogike dostali a čo Vás na nej najviac oslovilo?**

V začiatkoch, myslím, nešlo zo strany LESY SR a z mojej už vôbec nie, o nejakú cieľenú činnosť. Som rád, že zodpovední ľudia v rámci našej firmy rýchlo odhalili vplyv lesnej pedagogiky na to, ako spoločnosť vníma prácu lesníkov a rozhodli sa jej venovať systémovo.

Pokiaľ ide o mňa osobne, za všetko môžu moje dve dcéry. Raz prišli zo škôlky s tým, že s pani učiteľkou hovorili o tom, kde pracujú rodičia a či by som deťom neporozprával niečo o lese a o zvieratkách, ktoré v ňom žijú. Ak dobre počítam je to už takmer dvadsať rokov. Neskôr som zistil, že mnoho kolegov, najmä tých starších, začínalo podobne, prostredníctvom svojich detí alebo manželiek učiteliek.

Vo vzťahu k lesníctvu, ale i poľovníctvu vnímam obrovskú nevyváženosť informácií, ktoré sa valia na ľudí z médií i sociálnych sietí, bez ohľadu na to či sú to deti alebo dospelí. Lesníci len rúbu drevo hlava nehlava a poľovníci „zabijú“ všetko čo stretnú. Mojim cieľom je prístupnou formou vysvetliť a ukázať, že lesníci a poľovníci prírodu milujú, rozumejú jej a vedia s ňou rozumne hospodáriť v prospech celej spoločnosti.

**Lesná pedagogika je najmä o práci s deťmi a mladými ľuďmi. Máte nejaký zážitok alebo moment, ktorý Vám v pamäti utkvел a ukázal Vám, že táto práca má zmysel?**

Cez víkend chodievame nakúpiť do blízkeho malého okresného mesta. Sem tam ma pozdraví nejaké dieťa našim „Lesu zdar!“. Raz ma asi šesť-ročný chlapec medzi regálmi spiklenecky informoval, že na výlete s rodičmi videli v lese kopy dreva a on im (rodičom)

„musel“ vysvetliť, že to sú stromy, ktoré vybrali ujovia lesníci z lesa, aby ostatné stromy mohli ďalej rásť a že z nich určite bude stôl alebo stolička. Samozrejme išlo malého „absolventa“ niekto z našich návštevníkov v škole, ktorý si zapamätal nielen mňa, ale aj to čo sme s kolegami hovorili. Asi trochu naivne, ale verím, že keď takýto človečik vyrastie, stane sa bárs aj konštruktérom rakiet, bude si zároveň uvedomovať význam lesa a práce lesníkov.





**Deti dnes vyrastajú v úplne inom prostredí než generácie pred nimi. Čo ich podľa Vašich skúseností na lese najviac fascinuje alebo prekvapuje?**

Dnešné deti vyrastajú odtrhnuté od prírody a mám pocit, že práve preto sa im zdajú zaujímavé aj veci, ktoré boli pre nás úplne bežné. S obľubou využívam konfrontáciu so všeobecne vžitými predstavami spoločnosti, prípadne často omieľanými mediálnymi „pravdami“ o lesníctve, poľovníctve. Deti, no nezriedka i pani učiteľky, sú potom prekvapené, že je všetko úplne inak.

**Vaša práca však nekončí len pri lese. Vo voľnom čase sa venujete aj canisterapii. Mnohí ľudia tento pojem poznajú len okrajovo. Ako by ste vysvetlili, čo canisterapia znamená a komu pomáha?**

Doslovný preklad z latinčiny je liečba psom. Ide vlastne o pozitívne pôsobenie špeciálne pripraveného psa na fyzickú, psychickú a sociálnu pohodu človeka. Využíva sa ako doplnková terapia v zdravotníckych,

sociálnych či vzdelávacích zariadeniach na zmiernenie osamelosti, stresu, zlepšenie nálady a motiváciu k pohybu či komunikácii, často u detí, seniorov alebo ľudí so zdravotným znevýhodnením.

**Aké účinky vidíte pri práci so psom a ľuďmi, ktorým je táto terapia určená? V čom je podľa Vás jej najväčšia sila?**

Psík sa dá využiť pri práci s ľuďmi všetkých vekových kategórií. „Narábaním“ so psom napr. hrou, česaním, hladkaním, ... sa dá reálne zlepšiť hrubá i jemná motorika. Najväčšiu silu canisterapie však vidím v prekonávaní psychických alebo sociálnych blokov. Človek, ktorý nekomunikuje s inými ľuďmi sa zrazu bez problémov prihovori psovi. Pri hre so psom sa rozhybu aj deti, ktoré inak pohyb z neznámych príčin odmietajú.

**Čo je pri canisterapii najnáročnejšie, či už z pohľadu prípravy, zodpovednosti alebo práce so samotným zvieratom?**

To, že psík je zdravý, vakcinovaný, bez parazitov považujem za samozrejmosť. Hneď na začiatku uvediem, že ani zďaleka nie každý pes je vhodný na takýto typ práce. Psík musí byť prirodzene, slovíčko prirodzene zdôrazňujem, pokojný, vyrovnaný až flegmatický, s vyslovene pasívnou obrannou reakciou a vyšším stupňom socializácie. Nevyhnutná je aj dokonalá dôvera a súhra s „vodičom“. Je nebezpečné psika nútiť do kontaktu s ľuďmi len preto, že my sme si vymysleli venovať sa canisterapii. V praxi vznikajú nečakané situácie napr. záchvat, kŕč, ale aj obyčajné prístúpenie labky, ktoré môžu byť psovi nepríjemné až bolestivé. Na mnohé vieme psíka dopredu pripraviť, no určite nie na všetky. Ak pes sám od seba, reaguje na bolestivý podnet od cudzieho človeka tak, že sa pokojne stiahne k nám, je vhodným kandidátom na canisterapeuta. Existujú rôzne druhy skúšok, ktorými sa preveruje použiteľnosť psa pre tieto účely. Vždy

však treba mať na pamäti, že pracujeme so zvieratom, v prípade psa so zdomácnenu formou vlka. Rovnako dôležitá je aj príprava ľudského člena canisterapeutického tímu.

**Čo Vás osobne priviedlo k tomu, aby ste sa začali venovať práve tejto forme pomoci?**

Výcviku psov, najskôr „služobných“, neskôr poľovníckych sa venujem od detstva. Ako človek s celoživotnou a nevyliciteľnou diagnózou „psičkar“ som nemohol chýbať pri tom, keď na UVLF v Košiciach otvorili bakalárske štúdium kynológie. Súčasťou štúdia boli aj prednášky a cvičenia z canisterapie. Mali sme možnosť zoznámiť sa s tým, ako prebiehajú skúšky a dokonca ich so svojimi psíkmi absolvovať. Svojich psov normálne využívam pri výkone práva poľovníctva. Raz sme mali ísť v rámci lesnej pedagogiky do nejakej školy, témou bola aj lesná zver, poľovníctvo. Kolegyňu napadlo, či by som na spestrenie neskúsil zobrať so sebou psa. Efekt nás príjemne prekvapil, deti výborne reagovali, spolupracovali. Odvtedy sa psy stali súčasťou našej pedagogiky a pravidelne som začal predvádzať výcvik a použitie poľovníckych psov aj na rôznych poľovníckych akciách. Často teda pracujeme vo veľmi rušnom a pre poľovníckeho psa nezvyčajnom prostredí. Na základe reakcií psíka potom viem vyhodnotiť, či je vhodným adeptom na canisterapeuta. Takže v mojom prípade je canisterapia vlastne vedľajší produkt lesnej a poľovníckej pedagogiky.

**Keď sa pozriete na svoju prácu lesníka, lesného pedagóga aj človeka, ktorý pomáha prostredníctvom canisterapie, spája tieto aktivity nejaká spoločná myšlienka alebo motivácia?**

Keď čítam čo som vyššie napísal, všetky tieto moje aktivity majú prirodzený a logický vývoj, bavia ma, sem tam sa mi dokonca zdá, že majú zmysel. Nič hlbšie by som za tým asi nenašiel.

**Čo Vám osobne dáva najväčší zmysel v práci aj v živote mimo nej?**

Byť užitočný.

**Prečo máte radi LES?**

Nuž toto je pre mňa ďalšia ťažká otázka, pretože som si ju nikdy nepoložil a ani teraz keď sa nad ňou zamýšľam, odpoveď nepoznám. Predpokladám, že som sa s tým už narodil. Sám seba si pamätám len tak, že ma príroda, les, zvieratá, neuveriteľne priťahovali. Vyznie to asi pateticky, ale o láske medzi ľuďmi niekto napísal, že keď viete povedať prečo toho druhého ľúbite už to nie je láska. Neviem síce prečo, ale som rád, že mám les rád.

Ďakujem za rozhovor.

článok pripravili  
Martin Sýkora, Laura Tettingerová



## „Záhadné“ značky v lesoch

*Lesné prostredie je posiate farbami, a to nielen tými, ktoré sú produktmi samotnej prírody, ale tiež tými, ktoré tam umiestňuje človek, častokrát na lepšiu orientáciu v prírodnom prostredí. Medzi najznámejšie značky patria tie turistické, pretože na ne natrafíte takmer denne a pritom častokrát nemusíte opustiť ani bezpečie sídel. No les je plný iných, pre mnohých z nás neznámych znakov a značení.*

### Turistické značenie

V prvej časti nášho pomerne rozsiahleho príspevku sa budeme venovať turistickému značeniu. To tvorí v podstate: „turistický informačný systém poskytujúci informácie pri pohybe po určených trasách v teréne alebo v intraviláne pešo, alebo na lyžiach, ako aj pri plavbe na turistických plavidlách.“ Takto ho definuje a podrobne predstavujem STN 01 8025 z augusta roku 2006. Táto norma ustanovuje tvary, rozmery, farby, technické vyhotovenie a spôsob používania turistických značiek, turistických informačných prvkov a turistických nosných prvkov

- na turistické značkovanie peších turistických trás,
- na turistické značkovanie vodných tokov,
- na turistické značkovanie lyžiarskych turistických trás,
- na tyčové značkovanie.

Najbežnejším – pásovým turistickým značením sú značené turistické cesty a chodníky na pešiu turistiku. To informuje o vytýčenom smere postupu po určenej trase, pričom tiež upozorňuje na turisticky, vlastivedne a kultúrno-historicky významné objekty.

Základná pásová značka má rozmery 100 × 100 mm. Pásovú značku pre pešiu turistickú trasu tvoria tri rovnobežné vodrové pásy, z ktorých prostredný je zhotovený pestrou vodiacou farbou, pričom oba krajné pásy (horný a dolný) sú biele na dosiahnutie kontrastu a ľahšie spozorovanie.

Jednotlivé pásy sú oddelené medzerami šírky 5 mm.

Najčastejšie sú ako kontrastné farby používané:

- červená – najdôležitejšie, hrebeňové a diaľkové turistické trasy
- modrá – regionálne turistické trasy vedúce jedným pohorím
- zelená – nástupové turistické trasy (napr. z doliny na hrebeň)
- žltá – krátke a jednoduché trasy nadväzujúce na významné chodníky

**Šípka** je pásová značka s hrotom, ktorý má uhol 85°. Používa sa spravidla na upozornenie náhlejšej zmeny smeru turistickej značkovej trasy, napr. z hlavnej cesty na odbočujúci chodník.



Z hľadiska budovania „lesníckych náučných chodníkov“ a vyhlasovania „významných lesníckych miest“ je dôležitou predovšetkým **náučná značka**. Tá má rozmery 100 × 100 mm. Tvorí ju zelený pás šírky 30 mm vedúci uhlopriečne z ľavého horného rohu do pravého dolného rohu a dva biele rovnoramenné trojuholníky. Medzi zeleným pásom a bielymi trojuholníkmi sú 5 mm medzery.

Podľa prezentovanej normy sa na súvislé označenie náučného chodníka používa náučná značka len vtedy, keď chodník nie je označený pásovou alebo inou (tvarovou) značkou.

Príchod do vytúženého cieľa nám označuje koncová značka turistickej značkovej trasy na pešiu turistiku, ktorá už patrí medzi významové značenia. Je vyobrazená štandardným znakom s rozmermi 100 × 100 mm a v strede umiestneným štvorcovým pestrej farby (30x30 mm), ktorý sa po obvodu olemuje bielym 30 mm širokým pásom; medzi farbami je 5 mm medzera.

Medzi ďalšie významové značky patria: Značka k miestu s rozhľadom, Značka k zručanine, Značka k prameňu, Značka k chate, Značka k jaskyni, Značka k cvičným skalám.

Ďalším kategóriám a zaujímavostiam z oblasti turistického značenia sa budeme venovať v rubrike „lesoturistika“ v nasledujúcich číslach nášho podnikového časopisu.



### Odborné značky v lesoch

V najbližších odsekoch si predstavíme sériu značiek, ktoré sú pre bežného turistu častokrát veľkou neznámou. Je to spôsobené tiež skutočnosťou, že značky používané v lesníckej prevádzke, ako aj tie, ktoré využívame na ochranu prírody a krajiny sú v platnej legislatíve pomenované a zafinancované iba slovné a aktuálne bežne využívané technológie pracujúce v mobilných telefónoch ich nedokážu vyhľadať. Bude sme ich predstavovať v dvoch kategóriách a to: a) značky vymedzujúce hranice, b) vyznačovanie ťažby.

#### a) Značky vymedzujúce hranice

Ako prvé si predstavíme najčastejšie opakujúce sa značky v lesných porastoch, ktoré zároveň vymedzujú hranice.

V rámci priestorového rozloženia lesa sa značenia vzťahujú na hranice základnej jednotky – dielca. Ich tvar, veľkosť a farbu definuje Vyhláška 453/2006 Z.Z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa v § 27d.

**Hranica dielca** sa v teréne vyznačuje v **hospodárskych lesoch** a lesoch **osobitného určenia** bielou farbou a v **ochranných lesoch** červenou farbou. Označenie sa vykonáva na kmeňoch stromu z oboch strán vo výške 130 cm nad zemou pásom so šírkou 5 cm a dĺžkou 20 cm priebežne hranicou dielca tak, aby táto hranica bola v teréne zreteľná.

**Hranica vlastníkov lesa** sa podľa 326/2005 Z.z. – Zákona o lesoch definuje ako hranica obhospodarovanej časti porastu a vyznačuje sa na hraničných stromoch oranžovými štvorcami s veľkosťou 10 x 10 cm vo výške 130 cm od zeme tak, aby boli vzájomne medzi sebou viditeľné, alebo ak hranica prebieha územím bez vhodných stromov, inou obhospodovateľmi lesa vzájomne dohodnutou formou.

Stále viac sa v teréne stretávajú s označeniami **hraníc chránených území a ich ochranných pásiem**. Toto značenie definuje Vyhláška č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Pruhové označenie na hraničných stromoch a na stĺpkoch po obvode chráneného územia a jeho ochranného pásma a zón sa vykoná dvoma pruhmi farby širokými 5 cm oddelenými medzerou širokou 5 cm. Horný pruh prebieha po celom obvode stromu vo výške 130 cm nad terénom alebo 10 cm pod vrcholom 1 m vysokého stĺpika. Dolný pruh prebieha len po vonkajšej časti obvodu chráneného územia, jeho ochranného pásma alebo zón. Pri súbehu hraníc príslušných chránených území, ich ochranných pásiem alebo zón sa orientácia dolného polpruhu na spoločnej hranici pravidelne strieda.

**Chránené územia** sa označujú červenou farbou, ich **ochranné pásma** žltou farbou a **zóny** modrou farbou.

Z hľadiska lesníckej prevádzky sú veľmi dôležité zdroje lesného reprodukčného materiálu. Značenie ich hraníc je definované Vyhláškou 501/2010 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o produkcii lesného reprodukčného materiálu a jeho uvádzaní na trh.

**Uznaný lesný porast** sa v teréne označuje jedným 5 cm širokým pruhom zelenej farby po celom obvode kmeňa stromu vo výške 1,3 m na okrajových stromoch lesného porastu. Ak je hranica uznaného lesného porastu totožná s hranicou jednotky priestorového rozdelenia lesa vyznačenou podľa osobitného predpisu, uznaný lesný porast sa v teréne neoznačuje.

**Semenný porast** sa označuje hospodárskymi kopcami na rohoch a lomových bodoch jednotky priestorového rozdele-



nia lesa; po odrastení semenného porastu na okrajových stromoch žltým pruhom so šírkou 10 cm po celom obvode kmeňa vo výške 1,3 m.

**Hranica génovej základne** sa v teréne označuje znakom G zelenej farby vo výške 1,3 m na okrajových stromoch hranice génovej základne.

Táto vyhláška definuje tiež označenie **výberového stromu**, ktoré už nepatrí medzi značenia hraníc. Značí sa dvoma rovnobežnými pruhmi so šírkou 5 cm žltej farby vo výške 1,3 m po celom obvode kmeňa s medzerou medzi pruhmi 15 cm a číslom stromu, podľa uznávacieho listu, žltej farby do medzery vymedzenej pruhmi podľa písmena.



### b) Vyznačovanie ťažby

Dôležitými značkami lesníckej prevádzky pri pestovaní, výchove, ochrane a obnove lesov sú značky vymedzujúce ťažbové zásahy. Tie sú popísané vo Vyhláška č. 232/2006 Z. z. o vyznačovaní ťažby dreva, označovaní vyťaženého dreva a dokladoch o pôvode dreva nasledovne:

Ak odseky 2 až 11 neustanovujú inak, stromy určené na ťažbu sa vyznačujú jednotlivito nezmazateľným farebným znakom s priemerom najmenej päť centimetrov alebo čitateľnou ciachou vo výške 130 centimetrov od zeme na kmeni a na koreňovom nábehu.

#### farebný bodový znak so šírkou min. 5 cm

Stromy určené na ťažbu sa vyznačujú jednotlivito nezmazateľným farebným znakom s priemerom najmenej päť centimetrov alebo čitateľnou ciachou vo výške 130 centimetrov od zeme na kmeni a na koreňovom nábehu. Na vyznačenie úmyselnej ťažby dreva **nemožno použiť červenú ani bielu farbu.**

#### šikmý pás široký najmenej 5 cm

Pri úmyselnej ťažbe dreva hospodárskym spôsobom podrastovým sa pri za-

kladaní východísk obnovy lesa väčších ako 0,2 hektára označia okrajové stromy nezmazateľným farebným šikmým pásom, širokým najmenej päť centimetrov, z vnútornej strany obnovovaného prvku tým istým druhom farby, ktorým sa vyznačia jednotlivé stromy určené na ťažbu, ak sa tieto stromy nevyznačia ciachou.

#### červený bodový znak so šírkou min. 5 cm

##### ležaté písmeno x červenej farby

Pri mimoriadnej ťažbe dreva sa vyznačia jednotlivé stromy určené na ťažbu postupom podľa odseku 1 červenou farbou alebo ak ide o mimoriadnu ťažbu na súvislej ploche, označujú sa len okrajové stromy po obvode plochy mimoriadnej ťažby nezmazateľnými ležatými písmenami x červenej farby; označené okrajové stromy sa neťažia.

##### ležaté písmeno x bielej farby

Pri asanačnej ťažbe dreva, po ktorej vzniká holina (ďalej len „súvislá asanačná ťažba“), označujú sa len okrajové stromy po obvode plochy holiny, a to nezmazateľnými ležatými písmenami x bielej farby; tie stromy sa neťažia.

#### biely bodový znak so šírkou min. 5 cm

Pri asanačnej ťažbe dreva, po ktorej nevzniká holina (ďalej len „roztrúsená asanačná ťažba“), vyznačujú sa jednotlivé stromy bielym farebným znakom podľa odseku 1; vývraty, zlomy do troch metrov výšky a suché stromy bez kóry sa nevyznačujú.

#### dva šikmé farebné pásy so šírkou min. 5 cm

Linky so šírkou do štyroch metrov sa vyznačia dvomi šikmými farebnými pásmi širokými najmenej päť centimetrov z vnútorných strán linky.

Problematika odborného značenia v lesoch je pre laickú verejnosť v podstate nedostupná, pretože vyhľadať niečo, čo človek nedokáže pomenovať, je takmer nemožné. Preto sme pre účely práce s verejnosťou v rámci lesnej pedagogiky vyrobili sériu zmenšenín vyššie zadaných značiek a tiež informačnú tabuľku s ich vyobrazeniami. Téma lesníckeho značenia je pre verejnosť veľmi zaujímavá, o čom sme sa presvedčili na našich hromadných podujatiach.

LESU a LESOTURISTIKE ZDAR!

-aks-



# LESY SR a zabezpečené ohniská

*Jar je ideálnym obdobím na kontrolu a rozvoj lesníckej infraštruktúry aj z pohľadu kontroly zabezpečenia aktivít, ktoré nám v lesnom prostredí umožňuje platná legislatíva a ku ktorým napríklad patrí aj tradičné opekanie. Prvé jarné dni priam nabádajú na posedenia pri teplom ohni s ražňom v ruke. A keďže na založenie a udržiavanie ohňa je potrebné drevo, sú tieto aktivity realizované verejnosťou aj v blízkosti lesných porastov v správe nášho podniku.*



ohnisko Biela Studnička 2026



Peséta-Teháň



Ohnisko Košarisko 2026



Ohnisko Dlhé diely 2026

Preveniou vzniku požiarov v prírode je podľa hasičov budovanie ohnisk na vyznačených miestach lesných pozemkov, ktoré sú zabezpečené proti voľnému šíreniu ohňa. Podľa zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom je vlastník lesa, správca alebo obhospodarovateľ lesa na účely predchádzania vzniku požiaru lesa je povinný budovať na lesných pozemkoch na vyznačených miestach len ohniská zabezpečené proti voľnému šíreniu ohňa, zabezpečovať ich označenie a označenie zákazu zakladania ohňa mimo zabezpečených ohnisk.

Netreba však zabúdať na skutočnosť, že podľa Zákona o ochrane prírody a krajiny 543/2002 Z.z. je už v treťom stupni zakázané zakladať oheň mimo uzatvorených stavieb.

Odbor komunikácie a marketingu spoločne s Odborom BTS, PO, CO, krízového riadenia a ochrany osobných údajov začal v roku 2025 realizovať projekt „ohniská“. V spolupráci s organizačnými zložkami sa vybudovalo a obnovilo 29 ohnisk. V druhej polovici februára 2026 sme cielene oslovili konkrétne organizačné zložky a lesné správy a za vyčlenené finančné prostriedky

z menovitej akcie z nákladov sme prispeli čiastkou 250 eur na vybudovanie každého z 32 ohnisk. Tie boli ešte realizované na šiestich organizačných zložkách, konkrétne štyri ohniska na OZ Karpaty (LS Bratislava), 11 ohnisk na OZ Považie, šesť na OZ Sever, štyri na OZ Tatry (LS Zákamenné), štyri na OZ Poľana a tri na OZ Gemer. V projekte plánujeme pokračovať aj v budúcom roku a zapojíme aj ďalších kolegov naprieč organizačnými zložkami.

**Čo to vlastne zabezpečené ohnisko je?** Je to ohnisko, ktoré je obložené kameňmi, obsypané pieskom alebo vyhĺbené v zemi. Pritom platí, že do vzdialenosti najmenej jedného metra musia byť zbavené všetkých horľavých látok. Ohniská by mali byť budované neďaleko vodných zdrojov, prípadne by sa mal v ich blízkosti nachádzať iný materiál, vhodný na uhasenie tlejúcich zvyškov ako napr. piesok.

Prajeme Vám všetkým príjemné chvíle strávené v našich lesoch.

LESU Zdar!

Ing. Pavel Pecník

Vedúci odboru BTS, PO, CO, krízového riadenia a ochrany osobných údajov



Salonkáš – PR Hajnačka



Ohnisko Uhlisko 2026

## Revízie lesníckych náučných chodníkov

*Turistika je naozaj krásny spôsob, ako tráviť čas na čerstvom vzduchu, urobiť niečo pre svoje telo, očistiť myseľ a spoznávať reálny svet okolo nás. Ten je pekný a čistý pod bielou snehovou pokrývkou a krásny a pestrofarebný najmä počas vegetačného obdobia.*

Štátny podnik LESY Slovenskej republiky v rámci lesoturistickej infraštruktúry vybudoval a spravuje aktuálne 40 lesníckych náučných chodníkov s množstvom drevených komponentov a súčastí a odhalil 67 významných lesníckych miest, z ktorých každé je označené informačnou tabuľou.

Na kontrolu priechodnosti, plnenia účelu, bezpečnosti a funkčnosti našej lesoturistickej infraštruktúry je najideálnejším obdobím jar. Časové obdobie, keď sa všetko prebúdzá, sneh nezakrýva nedostatky, ale vegetácia ešte nenaberá úplne na svojej sile a kráse. Toto je ideálne obdobie na kontrolu stavu informačných tabúľ a ďalších súčastí lesoturistickej infraštruktúry, ktorým vplyvy počasia ale i zásahy návštevníkov dávajú zabráť.

V mesiacoch február a marec bolo odborom komunikácie a marketingu fyzicky prejdenných a zadokumentovaných deväť náučných chodníkov, konkrétne:

- LNCH Park Topoľčianky (17.2.2026)
- LNCH Zubria zvernica (17.2.2026)
- LNCH Majdán (18.2.2026)
- LNCH Smolenický kras (18.2.2026)
- LNCH Sigord (19.2.2026)
- LNCH Počúvadlo (5.3.2026)
- LNCH Haluzická tiesňava (9.3.2026)
- LNCH Dunajskými lúhmi (24.3.2026)
- LNCH Palárikovo (24.3.2026)

V rámci revízií boli zistené potreby menších i väčších zásahov, predovšetkým na nosičoch informačných tabúľ a zábradliach, ktoré by potenciálne mohli ohroziť návštevníkov. Z toho dôvodu bude prioritne vymenených šesť úplne nefunkčných stojanov na LNCH Dunajskými

lúhmi (OZ Podunajsko, LS Gabčíkovo), vymenené stojky na stojanoch na LNCH Sigord (OZ Šariš, LS Kokošovce) s prípustnou zmenou umiestnenia ako aj počtu tabúľ. Oprava nosičov, priorityne ich stojok a prestrešenia ako i oprava zábradlia je nevyhnutná aj na LNCH Haluzická tiesňava (OZ Považie, LS Nové Mesto nad Váhom).

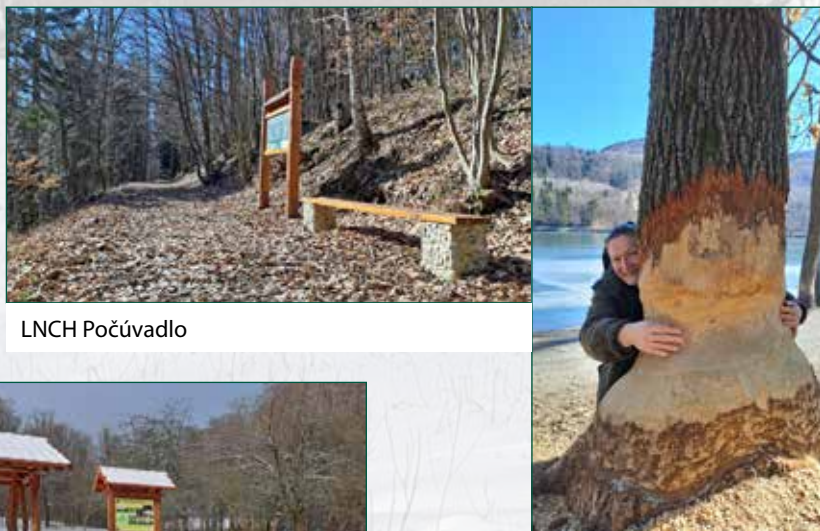
Menšie ale nevyhnutné zásahy potrebuje LNCH Zubria zvernica (OZ Tribeč), na trase ktorého je nutné očistiť a natrieť nosiče tabúľ

a niektoré informačné tabule mechanicky vyčistiť. Rovnako je potrebné natrieť stojan nesúci tabuľu Pomáhame vtáctvu našich lesov pri Oranžérii a pripraviť aj podklady pre výmenu tabuľky „Oranžéria, skleníky“ v Parku Topoľčianky (OZ Tribeč), kde väčšina umiestnených tabúľ vznikla v posledných rokoch v rámci spolupráce s OZ Park.

V prvej polovici trasy LNCH Smolenický kras (OZ Karpaty, LS Majdán) vzniká kombinácia



LNCH Palárikovo



LNCH Počúvadlo



LNCH Zubria zvernica



LNCH Dunajskými lúhmi



LNCH Smolenický kras



LNCH Haluzická tiesňava



Park Topoľčianky



pôvodného náučného chodníka realizovaného LESY SR, štátny podnik a nového náučného chodníka s viacerými drevenými interaktívnymi prvkami, ktoré za pomoci finančných zdrojov európskej únie budujú viacerí partneri. Z našej strany aktuálne chodník nevyžaduje vysoké náklady na obnovu, je však potrebné doplniť striedku na informačnej tabuli venovanej lesnému hospodárstvu.

Viacere opravy by bolo potrebné zrealizovať aj na LNCH Palárikovo (OZ Podunajsko, areál Kaštiela Palárikovo), kde chýbajú časti samotných nosičov informačných tabúľ, tiež chýbajú informačné tabule, prípadne sú znehodnotené grafitmi. Bolo by vhodné zhodnotiť, ktoré tabule má zmysel do budúcnosti zachovať a ktoré by bolo vhodnejšie odstrániť. Areál dopĺňa z nášho pohľadu až príliš veľké množstvo drevených komponentov, ktorých údržba a obnova si vyžaduje nemalé prevádzkové náklady.

Zo série posudzovaných chodníkov sú v najlepšom stave LNCH Majdán (OZ Karpaty, LS Majdán). Vo výbornom stave, čo sa týka nosičov informačných tabúľ, je aj LNCH Počúvadlo (OZ Podunajsko, LS Pukanec), ktorý je od druhého marcového týždňa pre verejnosť uzavretý z dôvodu realizácie ťažbových zásahov a umiestnenia lanovkových systémov na trase náučného chodníka v jeho prvej polovici. Ako jeden z mála odborným spôsobom prezentuje problematiku lesníckej prevádzky (aj v maďarskom a anglickom jazyku), no



LNCH Sigord



LNCH Majdán

pre bežnú verejnosť sú prezentované informácie v aktuálnom podaní nezaujímavé. Aj preto skrsla z úrovne OZ Podunajsko myšlienka na doplnenie tabúľ venovaných tunajšej flóre a faune, prípadne výmenu niektorých aktuálnych tabúľ.

V revízií náučných chodníkov budeme pokračovať aj v nasledujúcom období a dúfame, že ich súčasť budú uchránené od negatívnych zásahov prírody i človeka.

# Tatranský durič

## Nové slovenské plemeno duriča

**Dňa 11.2.2026 na zasadnutí Prezídia FCI v Ríme bol Tatranský durič zaradený medzi predbežne medzinárodne uznané plemená. Slovenské národné plemeno tak vstupuje na medzinárodnú scénu a získava uznanie, ktoré si po rokoch práce, odhodlania a poctivého chovu právom zaslúži.**

Tatranský durič sa tak stal piatym slovenským národným plemenom psa po slovenskom čuvačovi (uznaný 18.8.1965), slovenskom hrubosrstom stavačovi (6.6.1983), slovenskom kopovovi (19.8.1996) a československom vĺčiakovi (03.09.1999).

Chovateľský zámer a cieľ ako aj celú charakteristiku a popis exteriéru tohto plemena, ktorého štandard bol schválený 14.06.2016 na valnom zhromaždení Slovenskej kynologickej jednoty, nájdete napríklad aj na internetovej stránke [www.slovakdogbreeds.sk](http://www.slovakdogbreeds.sk), odkiaľ prinášame aj krátky popis pôvodu.

*„Na Slovensku sa oddávna chovali duriči, ktoré boli využívané na lov zveri v horských revíroch Slovenska. Z týchto psov rôznych typov a veľkostí bol v 30. rokoch 20. storočia vybraný typ duriča strednej veľkosti a po dlhom procese jeho šľachtenia bol uznaný ako Slovenský kopov. V prvej etape šľachtenia boli využité jedince rôznej veľkosti, typu a farby a z nich bol nakoniec výberom ustálený typ Slovenského kopova. Napriek dlhoročnému šľachteniu sa občas vo vrhoch slovenského kopova vyskytujú jedince menšieho rámca resp. odlišné ho sfarbenia. Tieto jedince boli využité na vyšľachtenie duriča menšieho rámca. Na rozšírenie krvnej základne a zabráneniu príbuzenskej plemenitby v prvých etapách šľachtenia boli využité jedince iných plemien, ktoré zvýraznili u tohto plemena jeho vlohy pre dohľadávanie zveri...“*

Pri príležitosti zaradenia Tatranského duriča medzi predbežne medzinárodne uznané plemená sa na pôde Technickej univerzity vo Zvolene uskutočnila odborná prednáška venovaná práve tomuto plemenu. Význam spolupráce akademického prostredia s odbornou kynologickou a poľovníckou praxou potvrdila prítomnosť Ing. Tibora Lebockého, PhD. – prezidenta Slovenskej poľovníckej komory, prof. Rudolfa Kropil, rektora Technickej univerzity vo Zvolene a Ing. Imricha Šubu, PhD. – riaditeľa kancelárie Slovenskej poľovníckej komory.

Na príprave odbornej prednášky zameranej na vznik, charakteristiku a proces uznania plemena v rámci medzinárodnej kynologickej organizácie Fédération Cynologique Internationale, kde Tatranský durič bol predbežne prijatý do skupiny 0, sa podieľali Ing. Jaroslav Jevčák a prezident Slovenskej kynologickej jednoty Ing. Jozef Jursa, CSc.



Novému národnému plemenu prajeme len to najlepšie, chovateľom a majiteľom týchto štvornohých priateľov veľa poľovníckych zážitkov, úspechov na výstavách a skúškach nielen na Slovensku, ale tiež na medzinárodných podujatiach!

-aks-

(Foto: zdroj internet)



# Kormorán čierny a jeho regulácia

**Spolupráce v každej oblasti sú náročné. Čím viac strán do nich pristupuje, tým viac pohľadov, mnohokrát diametrálne odlišných, stanovuje finálne rámce spolupráce. A tak je tomu aj v otázke odlovu kormorána veľkého, druhu chráneného európskou legislatívou, ktorého bravúrne lovecké schopnosti a pomerne vysoký výskyt loviaci jedincov nenecháva chladným žiadneho rybára.**

Dňa 1.9.2025 bola podpísaná výnimka Ministerstva životného prostredia, ktorá pre členov Slovenskej poľovníckej komory umožňuje reguláciu početnosti kormorána veľkého formou lovu v počte 1 800 jedincov a aktívne plašenie tohto druhu v prípadoch, keď spôsobuje škody na rybárskych vodách alebo ohrozuje ekosystémy. Rušenie alebo

odstrel kormorána veľkého možno vykonávať len v období od 1. septembra do 15. marca (na vymedzených lokalitách však len do 31. januára, respektíve do 30. novembra, respektíve vôbec). Neloví sa v termíne medzinárodného zimného sčítovania vodného vtáctva (+ 2 dni pred a 2 dni po), ktoré býva januári. Na kormorány možno strieľať len za

podmienky, že neletia v krdli s inými druhmi vtákov. Výnimka platí do 30. apríla 2035.

Slovenská poľovnícka komora na svojej oficiálnej stránke dňa 12. februára 2026 informovala, že štatistiky jasne dokazujú tento nástroj ako efektívny. Kým v roku 2024 sa ulovilo len 66 jedincov, k 10. februáru 2026 bolo evidovaných už viac ako 1 300 ulovených kormoránov. Týmto výsledkom naplnili členovia SPK stanovenú kvótu na viac ako 70%. Neodborné otváranie otázok spojených so Smernicou o vtákoch by mohlo ohroziť nielen samotnú reguláciu kormorána, ale aj súčasné nastavenie obhospodarovania iných druhov vtáctva na Slovensku.

Následne Slovenská poľovnícka komora (SPK) informovala, že po dohode s vedením Rady Slovenského rybárskeho zväzu-Žilina bola k termínu 23. februára kvóta lovu kormorána veľkého naplnená a z preventívnych dôvodov zastavená. SPK má v systéme zaevidovaných viac ako 1 600 ulovených jedincov, čo predstavuje takmer 90% z celkovej povolenej kvóty 1 800 jedincov stanovenej v aktuálnej výnimke, ktorú vydalo MŽP SR pre členov SPK.

K tomuto kroku SPK pristúpila najmä z dôvodu administratívneho dobehu hlásení. Keďže povinnosť nahlásiť ulovok pre SPK je až do 15. apríla, predpokladá sa, že reálny počet ulovených kormoránov sa už teraz blíži k maximálnej povolenej hranici. Zastavením lovu sa predchádza riziku prekročenia kvóty a zároveň sa ponecháva rezerva 200 jedincov na migračné obdobie od septembra do decembra tohto roka.

Dôležitým faktorom je aj prichádzajúca jar. Cieľom poľovníkov je zabezpečiť v revíroch potrebný klud a eliminovať vyrušovanie ostatných druhov vtáctva počas ich hniezdneho obdobia. Možnosť vizuálneho a akustického plašenia kormoránov však zostáva pre užívateľov revírov naďalej zachovaná, a teda do 15.3.2026.

Vedenie SPK zároveň vyjadruje nesmierenú vďaka všetkým poľovníkom, ktorí sa do lovu aktívne zapojili. Ich stovky hodín strávených v teréne pri ochrane slovenských vôd a rybích osádok si zaslúžia vysoké uznanie, nakoľko táto činnosť výrazne pomáha zmierňovať škody spôsobené týmto predátorom. Taktiež ďakujeme Slovenskému rybárskemu zväzu, Ministerstvu životného prostredia SR, ŠOP SR a SOS/BirdLife Slovensko za odbornú pomoc a konštruktívny prístup pri tvorbe tejto výnimky. Táto spolupráca sa ukázala ako kľúčová pre nastavenie funkčného manažmentu kormorána na Slovensku.

(Zdroj: SPK, foto: zdroj internet)



**LOV  
KORMORÁNA  
VELKÉHO  
UKONČENÝ!**

ĎAKUJEME!

**OD 23.2.2026  
JE UKONČENÝ LOV  
KORMORÁNA  
VELKÉHO Z DÔVODU  
NAPLNIENIA KVÓTY  
NA 90 %!**

[www.polovnickakomora.sk](http://www.polovnickakomora.sk)

plašenie  
kormorána veľkého  
je naďalej možné vykonávať  
na celom území Slovenska  
na základe vydanéj výnimky  
č. 38570/2025 pre členov SPK

# Zelený objektív 2025

V druhej polovici marca, mesiaca knihy, sa v Lesníckom a drevárskom múzeu vo Zvolene konala vernisáž k výstave Zelený objektív. 26. marca 2026 boli verejnosti zverejnené výsledky 25. ročníka rovnomennej súťaže, do ktorej bolo zaslaných 362 fotografií, z ktorých najkrajšie sú súčasťou výstavy. Tú v spolupráci so Združením lesníčiek a Združením zamestnávateľov lesného hospodárstva na Slovensku organizuje Lesnícke a drevárske múzeum od roku 2001.

Tento ročník je nebol jubilejný, ale je to aj ročník dvoch významných zmien. Prvou je nová súťažná téma – príroda, ktorá nahradila a rozšírila pôvodnú tému. Druhou novinkou je rozšírenie počtu súťažných kategórií, zriadením kategórie pre zamestnancov štátneho podniku LESY Slovenskej republiky.

Súčasťou vernisáže bolo aj vyhlásenie víťazov jednotlivých kategórií. Ocenené fotografie zaujali nielen technickou kvalitou, ale aj originalitou a schopnosťou sprostredkovať hlbší odkaz. Autori sa s návštevníkmi podelili o svoje skúsenosti z fotografovania a priblížili zákulisie vzniku svojich diel.

V roku 2025 sa súťaže Zelený objektív zúčastnilo 133 súťažiacich so 362 fotografiami – súťažilo 115 žiakov základných škôl s 245 fotografiami, 12 študentov stredných škôl s 65 fotografiami a 6 zamestnancov štátneho podniku LESY Slovenskej republiky s 52 fotografiami.

Spomedzi všetkých účastníkov sa hodnotiaca komisia rozhodla oceniť deväť súťažiacich, keď okrem štandardných cien bola opäť udelená aj Cena Združenia zamestnávateľov lesného hospodárstva na Slovensku.

Spomedzi všetkých účastníkov sa hodnotiaca komisia rozhodla oceniť deväť súťažiacich, bola udelená aj Cena Združenia zamestnávateľov lesného hospodárstva na Slovensku.

### Súťažné kategórie:

- I. – žiaci základných škôl
- II. – študenti stredných škôl
- III. – zamestnanci štátneho podniku LESY Slovenskej republiky

### Počet prihlásených prác:

- I. kategória: 115 prihlasovateľov, 245 fotografií
- II. kategória: 12 prihlasovateľov, 65 fotografií
- III. kategória: 6 prihlasovateľov, 52 fotografií
- Spolu: 133 prihlasovateľov, 362 fotografií

### Výsledky hodnotenia komisie v I. kategórii:

- I. cena – Oliver Kanala
- II. cena – Gréta Vrábľová
- III. cena – Martin Tóth, Jakub Mráz a Martin Čobej

### Výsledky hodnotenia komisie v II. kategórii:

- I. cena – Shelly Janoková
- II. cena – Adéla Lomenová

### Výsledky hodnotenia komisie v III. kategórii:

- Ocenenie – Ing. Kristína Dunajská
- Ocenenie mimo súťažných kategórií: Cena Združenia zamestnávateľov lesného hospodárstva na Slovensku – Boris Červenakov



Šarlota Sobotová – Ľadová impresia II.



Ing. Michal Ondrejkov – Keď dáva pôvodný les energiu rastu tomu novému



Jakub Gross – Prírodné zrkadlo



Matúš Olexa – Oko draka



Ing. Kristína Dunajská – Jesenný západ slnka (Ocenenie, LSR)



Vernisáž tak nebola len otvorením výstavy, ale aj stretnutím komunity ľudí, ktorých spája vášňa pre prírodu a jej zachytenie prostredníctvom objektívu.

Výstava Zelený objektív 2025 bude pre verejnosť dostupná do 02. mája 2026.

Srdečne Vás na ňu pozývame!

LDM

LESY Slovenskej republiky, štátny podnik  
Lesnícke a drevárske múzeum

Združenie lesníčiek  
Združenie zamestnávateľov  
lesného hospodárstva na Slovensku

Vas pozývajú na slávnostné  
otvorenie výstavy a vyhlásenie  
výsledkov súťaže fotografov  
na tému **PRÍRODA**

Dňa **26. marca 2026**  
o 13:30 hodine v priestoroch  
Lesníckeho a drevárskeho múzea  
na Námestí SNP 22/33 vo Zvolene

zelený  
objektív  
2025

Výstava prác účastníkov súťaže potrvá do 2. mája 2026

# Slovenská jabloň v ankete Európsky strom roka

**Výsledky 15. ročníka ankety Európsky strom roka 2026 boli vyhlásené v utorok v Bruseli na pôde Európskeho parlamentu. Slovensko reprezentovala 150-ročná jabloň z obce Žiar na Liptove a umiestnila sa na druhom mieste spomedzi 12 finalistov.**

Jabloň planá rastúca na kopci Diel nad obcou Žiar s vekom 150 rokov, obvodom kmeňa 242 cm a výškou osem metrov sa stala víťazom súťaže 23. ročníka ankety Strom roka 2025, ktorú na Slovensku organizuje nadácia Ekopolis. Zahlasovalo za ňu až 4345 jednotlivcov a o 1549 hlasov predbehla v našej národnej ankete buk lesný rastúci v lokalite Čechánky – časť obce Látky, okres Detva. Víťazstvom v slovenskej ankete si táto jabloň rastúca vo výške 860 m n. m. zabezpečila svoj postup do ankety Európsky strom roka. Tu o celkovom poradí rozhodlo viac ako 190 000 hlasujúcich z celej Európy.

## Výsledky ankety Európsky strom roka 2026:

1. miesto: Dub z Laukiai (Litva) – 6153 bodov
- 2. miesto: Jabloň z kopca Diel nad obcou Žiar (Slovensko) – 4766 bodov**
3. miesto: Brest zo Szydłowic (Poľsko) – 4720 bodov
4. miesto: Lipa z obce Valdemārpils (Lotyšsko) – 4653 bodov
5. miesto: Dub z obce Kostrena pri Rijeke (Chorvátsko) – 3252 bodov
6. miesto: Céder z obce Runa (Portugalsko) – 3058 bodov
7. miesto: Dub z obce Peruc (Česko) – 2325 bodov
8. miesto: Platan z obce Gerla pri Békešskej Čabe (Maďarsko) – 1348 bodov
9. miesto: Ginko z obce Meung-sur-Loire pri Orléans (Francúzsko) – 762 bodov
10. miesto: Sekvojovec z Enschede (Holandsko) – 735 bodov
11. miesto: Japonská sofora z Čornomorska (Ukrajina) – 594 bodov
12. miesto: Jaseň z Glasgowa (Spojené kráľovstvo) – 536 bodov



## A aký príbeh si nesie jabloň planá?

„Na samom konci poľa, ktoré celé generácie obyvateľov obce starostlivo obrábali, stojí jabloň – nenápadná, no výnimočná. Jej pôvod je zahalený rúškom tajomstva. Možno vyrástla z jadierka, možno ho tam priniesol vták, ako neúmyselný dar z diaľky. V neľahkých podmienkach, vo výške 860 metrov nad morom, vzdoruje jabloň už viac ako 150 rokov vetrom, dažďom, snehovým víchriciam aj páľavám. Z miesta zvaného Diel ticho dohliada na obec pod ňou – ako nemý svedok jej radostí, starostí i zmien. Je to miesto, kde sa zastaví čas. Miesto, kde človek zrazu cíti, že je súčasťou niečoho väčšieho. Príbeh starej jablone z Dielu je tichý, ale silný – rovnako ako samotný strom. „Už môj starý otec si ju pamätal z detstva. A teraz, o celé desaťročia neskôr, chodím k nej ja – hľadať pokoj, silu a spojenie s tým, čo nás presahuje.“

-aks-

## Zimný festival jedla

V dňoch 10. januára až 22. februára 2026 sa v najlepších slovenských reštauráciách konal Zimný festival jedla. Počas týchto dní ste mohli ochutnať špeciality, ktoré pripravovali najlepší šéfkuchári naprieč Slovenskom. Výsledky ich kuchárskeho umu a zručnosti boli ohodnotené a hodnotenie publikované v medzinárodnom reštauračnom bedekri Falstaff. Jednotlivé jedlá boli zaradené do kategórií Naše ikonické jedlo, Chute regiónov a Kuchárova voľba. Do tohto ročníka sa spomedzi našich zariadení zapojil prvýkrát Poľovnícky zámok Palárikovo a už tradične ÚZLPaR Antonstál. A my sa opäť vyberieme do lesov pôvodného panstva Dreherovcov.

**A čo si pre milovníkov dobrého jedla pripravil šéfkuchár Michal Škorec, neoddeliteľná súčasť ÚZLPaR Antonstál?**

Ako už viacerí z vás mohli prostredníctvom jeho jedál zistiť, Michal Škorec je šéfkuchár s citom pre tradičné slovenské suroviny vrátane diviny, pri ktorých spracúvaní využíva moderné techniky. Jeho druhým domovom sa stala kuchyňa loveckého zámčoka Antonstál, kde má základňu pre svoju spoločnosť DIVA catering. Šéfkuchárom sa nedá stať zo dňa na deň a rovnako tak aj on zdokonaľoval svoje zručnosti vo viacerých gurmánskych reštauráciách, v minulosti pôsobil napríklad aj v Gašperovom mlyne.

Jedlo pripravované a podávané Michalom Šorcem v rámci festivalu bolo trojchodové, na milé prekvapenie hostí aj doplnené o sladké prekvapenie šéfkuchára v časti Niečo navyše. Atmosféru dotváral personál na čele so samotným šéfkuchárom, ktorý s nadšením predstavil každú zo svojich kulinárskych špecialít a doplniť aj dôvod, prečo sa toto jedlo ocitlo v prezentovanom menu.

### Chute regiónov

Zemiak pečený v morskej soli, domáca majonéza s údeným pstruhom, slaninový prach, žltok, strúhané farmárske údené kura

### Naše ikonické jedlo

Srnčia krémová polievka s mascarpone, koreňová zelenina s medom, chips z domáceho chleba

### Kuchárova voľba

Tvarohová buchta so šalviou a gaštanmi plnená ragú z daniela, nakladaný fenikel

### Sladké prekvapenie ako dezert

Pečený banán, Baileys, karamelová zmrzlina s rozmarínom



## Lesnícke pochútky a naše novinky

*Jar je obdobím nových farieb, vôní ale aj chuti. A práve o nové produkty inšpirované chuťou hrozna sme rozšírili našu sériu Lesnícke pochútky.*

Pribudli do nej novinky v podobe „Vínneho želé“ v prevedení Tramín červený a Frankovka modrá, o hmotnosti 220 g, ktoré sú tvorené cukrom, hroznovým vínom, želirujúcou látkou a kyselinou citrónovou.

Sú vhodné na konzumáciu k syrom, mäsovým výrobkom, ale tiež do omáčok. **Vínne želé z Tramínu červeného** sa hodí k jemným syrom, kozím syrom a krémovo smotanovým

syrom, taktiež k mäsu a paštétam – ideálne k hydine, telacine či k delikátnym paštétam a použitie ich môžete i do omáčok pre jemné dochutenie svetlých omáčok, zálievok a marinád. Ak sa rozhodnete pre **Vínne želé z Frankovky modrej**, to sa výborne hodí k plesnivým, kozím a vyzretým syrom ale tiež k divine, pečenej kačke či paštétam.

Do ponuky našich produktov sa opäť vrátil **šípkový šotík** aktuálne v balení 150 ml. Keďže je tvorený z plodov ruže šípovej, zachováva si jej liečivé účinky. Jeho užívanie pôsobí preventívne proti infekciám a prechladnutiu, vhodné na podporu imunity, posilňujú cievy, pomáhajú pri ochoreniach žíl, pri krvácaní ďasien a paradentóze, zlepšujú oxysličovanie buniek, blahodárne pôsobia na nervy a podporujú schopnosť koncentrácie. Šípky odstraňujú pocit únavy, zlepšujú sústredenie, stimulujú libido a potenciu.



VŠETKY PRODUKTY NAJDETE NA ESHOPE ...

ALEBO V PREDAJNIACH:  
 • V BRATISLAVE  
 • V TOPOLČIANKACH  
 • V LIPTOVSKOM HRADKU





# Letný tábor Misia

Máte radi les a spoznávanie jeho tajomstiev? Tak ste na správnom mieste. Prežité nezabudnuteľné chvíle uprostred krásnej prírody, pozorujte divo žijúcu lesnú zver, spoznávajte les a prírodu v krásnom prostredí Zámočku Antonstál v kombinácii s náročnými výzvami a prekážkami, ktoré zocelia telo i dušu. K pobytu patria šport, turistika, večerné opekanie, nočné pozorovanie zveri a kopec zábavy.

19.-25.7.2026

26.-1.8.2026

9.-15.8.2026

16.-22.8.2026

**Cena : 428,50€**

V cene 7-dňového pobytu je zahrnuté:

- Ubytovanie , strava 5 x denne + pitný režim
- kúpeľný poplatok 0,50€/osoba/noc
  - Animátori, zdravotník, airsoft, rambo dráha,
  - Program a materiálno-technické vybavenie, ceny v súťažiach
  - Fotografie z tábora k stiahnutiu na internete
  - Cestovné poistenie v hodnote 4,50€
  - Výlet 1 splav po váhu
  - Výlet 2 laser game aréna Trenčín
- *Pre zamestnancov LESOV SR š.p. je možné využiť príspevok na rekreáciu formou rekreačných poukazov v sume 200-300€ v zmysle usmernenia a pokynov na čerpanie*

Doprava individuálna , Odporúčaný Vek účastníkov 9-16 rokov

Vybavenie strediska

- Jedáleň, Wifi , TV miestnosť, Projektor
- Náučný chodník , Altánok s ohniskom ,biliard, stolný tenis, futbal
- Lukostrelba , včelárstvo, diviacia zvernica
- Organizátor si vyhradzuje právo v prípade nenaplnenia minimálnych kapacít tábor zrušiť
- Na letný tábor je možné dieťa prihlásiť aj na iný termín- termíny na vyžiadanie
- Rezervácie ako aj ďalšie informácie na tel. čísle 0918 333 297 , mail : [robert.minarik@lesy.sk](mailto:robert.minarik@lesy.sk)



## Ešte sa udialo...

**1.1.2026**

Novým vedúcim odboru MTZ a vnútornej správy (150) na generálnom riaditeľstve **Ing. Roman Meško**.

**1.1.2026**

Rozhodnutím vedenia štátneho podniku prešla agenda Odboru HÚL a certifikácie pod Odbor usmerňovania lesníckych činností.

**9.1.2026**

Aktualizovaný zoznam vedúcich zamestnancov

**21. 1.2026**

V LDM Zvolen bola otvorená výstava Reminiscencie, ktorá predstaví návštevníkom kolekciu kresieb Ľuba Gajdoša, ktoré sú jeho originálnou autorskou interpretáciou historických reklamných plagátov s motoristickou tematikou. Výstava potrvá do 21. marca 2026.

**29.-31.1.2026**

LESY SR, š.p. sa zúčastnil výstavy ITF Slovakia Tour v priestoroch výstavniska Incheba v Bratislave.

**1.3.2026**

Novým vedúcim odboru životného prostredia (230) na generálnom riaditeľstve sa stal **RNDr. Peter Morong**.

**6.3.2023**

Kladením vencov v Kulichovej doline sme si pripomenuli 70. výročie tragédie, ktorá pripravila o život šestnásť ľudí, ktorých živila práca v lese a pre lesy.

**10.-13.3.2026**

Dražby dreva na organizačných zložkách OZ Karpaty, OZ Podunajsko, OZ Považie a OZ Poľana.

<b>LESY SR, š. p., Organizačné zložky – riaditelia a vedúci úsekov OZ</b>			
OZ	riaditeľ OZ 100	vedúci výrobo-technického úseku 200	vedúci ekonomicko-obchodného úseku 300
01 KARPATY	ING. RADOMÍR NEČAS	ING. TIBOR JANČOK	ING. VLASTIMIL UHLÍK
04 PODUNAJSKO	ING. RÓBERT BRODZIANSKY	ING. MAROŠ ŠVEC	ING. VLADIMÍR LUKOŤKA poverený
05 TRIBEČ	ING. MARCEL SISKA pover.	ING. JOZEF PAULENKA	ING. MIROSLAV JURÍK zastupujúci Ing. Sisku
07 POVAŽIE	ING. RÓBERT KIŠ	ING. STANISLAV PAUČIN	ING. MICHAL KOVÁČIK
09 SEVER	ING. PAVOL FULIER pover.	ING. JURAJ HLAVOŇ	ING. JURAJ BUZALKA
12 TATRY	ING. MIROSLAV PRIECHODSKÝ, PhD.	ING. FRANTIŠEK POLETA	VLADIMÍR KŇAVA
14 HOREHRONIE	ING. RÓBERT MIKLOŠKO	ING. MARTIN GAŠPAR	ING. MAROŠ DANIŠ
18 POĽANA	ING. ANTON KAMENSKÝ	ING. PAVEL HRIN	ING. PETER ANTALÍK
20 GEMER	ING. PETER MIXTAJ	ING. VLADIMÍR HLINKA	ING. PETER RUŽIČKA
21 VÝCHOD	ING. JOZEF SEDLÁK	ING. JOZEF HETESI	ING. DANIELA PČOLINSKÁ
23 ŠARIŠ	ING. JOZEF KROCHTA	ING. ROBERT MUŠINKA	ING. MAREK JEVČIN
25 VIHORLAT	ING. JAROSLAV UCHAL	ING. PETER PŠAK	ING. JÁN ZENGEVALD

<b>LESY SR, š. p., Odštepné závody – riaditelia a vedúci úsekov OZ</b>			
OZ	riaditeľ OZ 100	vedúci výrobo-obchodného úseku 200	vedúci ekonomického úseku 300
31 lesnej techniky BB	ING. MAREK BUCH	ING. BRANISLAV SIVČO	ING. MARIÁN MARTINSKÝ
OZ	riaditeľ OZ 100	vedúci výrobo-majetkového úseku 200	vedúci ekonomicko-obchodného úseku 300
32 Semenoles LH	ING. MAREK ŠIMANSKÝ		ING. KATARÍNA CHVÁLOVÁ
OZ	riaditeľ OZ 100		vedúci ekonomicko-obchodného úseku 300
37 Ulič	ING. ANDREJ BILEC		ING. SLAVKO COGAN

**19.1.2026**

Kladdenie venca pred pamätníkom JD Matejovic v parku v národnej Ulici pri príležitosti pripomenutia 185. výročia jeho úmrtia († 18. január 1841, Banská Bystrica).

**6.2.2026**

Kladdenie vencov v doline Rybô (LS Staré Hory, OZ Poľana) pri príležitosti 102. výročia najväčšej lavínovej tragédie na Slovensku, ktorá sa odohrala v noci zo 6. na 7. februára 1924 okolo pol deviatej v lesníckej osade Rybô.

**17.-19.3.2026**

Dražby dreva na organizačných zložkách OZ Tatry, OZ Gemer, OZ Východ, OZ Šariš, OZ Ulič, OZ Vihorlat.

## Kalendárium 4-6 / 2026

**22.4.2026** – Lesnícky deň v Trenčíne (Deň Zeme)

**24.4.2026** – Lesnícke dni Zvolen

**25.4.2026** – Plavenie dreva Vodný žľab Rakytov

– Lesnícke dni Bratislava, Partizánska lúka

**1.5.2026** – Deň stromu Topoľčianky

**2.5.2026** – Behaj Lesmi Smolenice

**9.5.2026** – Deň s odborníkom vo Veľkej Fatre – lesníctvo – Ľubochnianska dolina

**10.5.2026** – Oslavy 81. výročia oslobodenie Liptovského Mikuláša

**5.5.2026** – otvorenie výstavy Premeny dreva LDM (trvanie do 13.6.2026)

**12.5.2026** – Výsadba LIDL LES (OZ Tatry)

**13.5.2026** – Výstava zhodov a trofejí 2025/2026 Kyslinky (OZ Poľana)

**14.5.2026** – Deň Duba (LS Duchonka OZ Považie)

**14.-16.5.2026** – Levické poľovnícke dni

**16.5.2026** – Behaj Lesmi Beckov

**22.5.2026** – Regionálny lesnícky deň Bojnice (Lesoparky Hlboké, OZ Považie)

**23.5.2026** – kaštieľ Palárikovo – oceňovanie CIC

– Noc múzeí a galérií (LDM)

– Čiernovážska uška

**27.5.2026** – Rimavsko-sobotská vetvička

– Regionálny lesnícky deň Tvrdošín

**31.5.2026** – Narodeniny parku na Sihoti, Nitra

**6.6.2026** – Poľovnícke deň, Kaštieľ Betliar (OZ Východ)

**7.6.2026** – Festival Kruhy (Sliač kúpele)

**9.6.2026** – Regionálny lesnícky deň Liptovská Teplička (OZ Tatry)

**10.6.2026** – Regionálny lesnícky deň Liptovský Hrádok (OZ Tatry)

**11.6.2026** – Deň Zubra (OZ Tribeč)

– Futbalový turnaj o pohár GR

**12.-14.6.2026** – Rabčiansky dreavorubač

**18.6.2026** – Výstava Agáta Hlinicová (LDM)

– Výstava zhodov CHPR Nízke Tatry (LS Čierny Váh, OZ Tatry)

**19.6.2026** – regionálny lesnícky deň Prešov

**20.6.2026** – Deň poľovníkov Šariša

– Deň s LESMI SR Antonstál

**24.6.2026** – Novohradský lesnícky a poľovnícky deň

**25.-26.6.2026** – 30. výročie kalamity na Osrbli – konferencia (OZ Horehronie)

**27.6.2026** – Behaj lesmi Bachledová dolina (OZ Šariš)

**27.6.2026** – Zahájenie turistickej sezóny na Donovaloch

## JANUÁR 2026

### Životné jubileá

#### 50 rokov

**Martin Varga**, vedúci LO, LS Moravany – OZ Karpaty  
**Ing. Tomáš Čuka**, vedúci LS, LS Trnovec n/Váhom – OZ Podunajsko  
**Ing. Marcela Majorošová**, technik, LS Divín – OZ Poľana  
**Ing. Zuzana Borošová**, technik, LS Ratková – OZ Gemer  
**Roman Podolinský**, vedúci LO, LS Sabinov – OZ Šariš  
**Ing. Miloš Strmeň**, špecialista dodávok dreva – GR Banská Bystrica

#### 60 rokov

**Andrej Hrašna**, vedúci LO, LS Dechtice – OZ Karpaty  
**Renáta Turisová**, manipulant, ES Hronec – OZ Horehronie  
**Marián Citterberg**, vedúci Škôlkarskeho strediska Drakšiar – OZ Semenoles  
**Július Koroncz**, manažér systémovej administrácie – GR Banská Bystrica

### Pracovné jubileá – podnikové

#### 20 rokov

**Ing. Branislav Gonda**, vedúci ES, ES Kriváň – OZ Poľana  
**Ing. Pavel Paučo**, vedúci LS, LS Divín – OZ Poľana  
**Marek Novotný**, vedúci ES, ES Prešov – OZ Východ

#### 25 rokov

**Ing. Martin Holubčík**, ref. pre plán, štatistiku a controlling – OZ Tatry

#### 40 rokov

**Vladimír Chochrun**, technik, Polnohospodárska správa Ulič – OZ Ulič

### Predčasný starobný dôchodok

**Ing. Mária Petrášová**, ref. mechanizácie, dispečer dopravy dreva – OZ Považie

### Starobný dôchodok

**Ing. Ján Staško**, ref. MTZ a nákupu – OZ Vihorlat

**Ján Sabol**, vedúci LO, LS Udavské – OZ Vihorlat

## FEBRUÁR 2026

### Životné jubileá

#### 50 rokov

**Ing. Jana Machálek**, účtovník – OZ Sever  
**Ing. Martin Lerner**, vedúci LS, LS Stará Bystrica – OZ Sever  
**Ján Kralovič**, vedúci LO, LS Liptovská Osada – OZ Tatry  
**Ing. Karol Likavec**, oblasť referent BT, PO a CO – GR Banská Bystrica

#### 60 rokov

**Ing. Slavomír Novák**, ref. lesných pozemkov a reprivatizácie – OZ Vihorlat

### Pracovné jubileá – podnikové

#### 20 rokov

**Ing. Marek Šimanský**, riaditeľ OZ – OZ Semenoles  
**Ing. Marián Donoval**, manažér verejných obstarávaní – GR Banská Bystrica

#### 25 rokov

**Ing. Pavel Trnavský**, technik, LS Klenovec – OZ Gemer

#### 30 rokov

**Ing. Milan Franek**, vedúci LO, LS Čadca – OZ Sever  
**Ing. Peter Ladňák**, technik, LS Stará Bystrica – OZ Sever

#### 40 rokov

**Ema Mandzáková**, personalistka, mzdová účtovníčka – OZ Ulič

## MAREC 2026

### Životné jubileá

#### 50 rokov

**Marek Oller**, vedúci LO, LS Nitrianske Pravno – OZ Považie  
**Ing. Klaudia Gallová**, referent mechanizácie – OZ Východ  
**Ing. Patrik Gallo**, technik, LS Krásnohorské Podhradie – OZ Východ  
**Ing. Slavomír Hanko**, vedúci LS, LS Malcov – OZ Šariš

#### 60 rokov

**Miroslav Brisuda**, vedúci LO, LS Dechtice – OZ Karpaty  
**Jozef Pikula**, vedúci LO, LS Divín – OZ Poľana  
**Ing. Ladislav Popovič**, vedúci LO, LS Jasov – OZ Východ  
**Daniel Gajdoš**, vedúci LO, LS Udavské – OZ Vihorlat  
**Ján Kertés**, technik, LS Ublánka – OZ Ulič

### Pracovné jubileá – podnikové

#### 25 rokov

**Ing. Radoslav Lorko**, dispečer dopravy dreva, turizmus – OZ Tatry

### Starobný dôchodok

**Dušan Maňuch**, vedúci LO, LS Bratislava – OZ Karpaty  
**Ing. Jaroslav Kobza**, technik, LS Bánovce n/Bebravou – OZ Považie  
**Peter Szabó**, vedúci LO, LS Kokošovce – OZ Šariš  
**Pavol Juričok**, vedúci LO, LS Hanušovce – OZ Šariš

Ing. Martina Velká

## Drevené čítanie



**V našej rubrike venovanej umelcom tvoriacim prevažne z dreva nahliadneme do galérie Jose Manuela Solaresa, ktorý sa narodil v Španielsku v roku 1965. Pri prehľadani vyobrazení jeho diel je zrejmé, že je verným milovníkom tlačéných kníh. A tak niet divu, že ústredný motív jeho diel tvoria práve knihy ako aj samotný proces čítania.**

Jeho diela o ňom však prezrádzajú aj ďalšie zaujímavosť. Pri svojej tvorbe pracuje s kombináciou drevených prvkov, jeho sochy nie sú tvorené z veľkých blokov, kde by bolo potrebné reflektovať na rôzne deformácie, ktoré obyčajne umelci zvyrazňujú,

alebo sa snažia potlačiť. Nedá sa o ňom teda povedať, že by bol očarený štruktúrou dreva, ako takou. Drevo využíva len na pretavenie svojej predstavy do finálneho vyobrazenia inšpirovaného geometrickými tvarmi. Je skutočný milovník kníh, geometrických tvarov a línií, ktoré s ľahkosťou zakomponúva do svojich tiel, ale je aj „filozofom“, pretože ako sám hovorí: „Snažím sa zabezpečiť, aby moje výtvary inšpirovali k zamysleniu a spojeniu so svetom kníh“. A myslím, že sa mu toto predsavzatie aj darí naplňať. Veď posúďte sami.

-aks-

